

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 44. — ŠTEV. 44

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 21, 1924. — ČETRTEK, 21. FEBRUARJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

RAZVOJI V PETROLEJSKEM SKANDALU

Višji državni uradniki so vseprek špekulirali. — Senat je uvedel obširno preiskavo. — Stolec državnega pravdnika se maže. — Težke obdožitve senatorja Wheelerja. — Kljub temu je bil pa zavržen njegov predlog, naj se preišče Daughertyjevo uradno poslovanje.

Washington, D. C., 20. februarja. — Senatni odsek za javna zemljišča, ki je zaslišal včeraj v tajni seji uslužbenec hercijanske tvrdke Benard & Co. in ki bo danes nadaljeval s tem zaslišanjem, ni sicer izdal nobene javne objave, a takoj po zaslišanju so pričele krožiti novice, da je najmanj en administracijski uradnik, — soglasno z drugo verzijo neki vladi blizu stoječ senator, — zapleten v trgovino z akcijami, ki je zaznamovana v knjigah te tvrdke.

V senatu je pa zaključenju seje senatnega odseka senator Wheeler hudo napadel generalga pravdnika Daughertyja ter trdil, da so jemali njegovi prijatelji v slučajih, ki so bili predloženi justičnemu departmentu, denar in "če ni dobil Daugherty od tega nobenega denarja, potem je še večji tepec kot se je splošno domnevalo." Wheeler je omenil nato Jesse Smitha, prijatelja Daughertyja iz Ohija. Smith je bil nastavljen v justičnem departmentu ter je pred enim letom izvršil samomor v stanovanju generalnega pravdnika. General pravdnik je imel v svojem stanovanju posvetovanja z Ed. Doheny-jem ter Sinclairjem, obema špekulantoma s petrolejem ter nadalje posvetovanje v Floridi s časnikarskim založnikom McLearyjem.

Domneva se, da so izjave Wheelerja migljajji glede tega, kar je pronašel senatni odsek. Predlog Wheelerja, naj se preišče uradno poslovanje Daughertyja, je bil sicer odklonjen v senatu, ker je hotel Wheeler določiti, kdo naj vodi tozadevno preiskavo. V tem je videl senator Lodge žaljenje senatnega predsednika.

Medtem pa je bil objavljeno, da se ni v včerajšnji kabinetni seji razpravljalo o resignaciji generalnega pravdnika Daughertyja.

PADEC MADŽARSKEGA DENARJA.

Budimpešta, Madžarsko, 18. februarja. — Zadnji čas se je vrednost madžarske krome strahovito zmanjšala. Vredna je dvajset odstotkov manj kot pa avstrijska krona. Za en ameriški dolar je mogoče dobiti 90,000 madžarskih kron.

JADRANSKA BANKA BEOGRAD.

Te dni se vrše dogovori, kojih cilj je ustanovitev ožjih poslovnih zvez "Jadranske Banke v Beogradu s "Srbsko Banko" v Zagrebu, "Hrvatsko Slavonsko Zemaljsko Hipotekarno Banko" v Zagrebu in "Podunavskim Trgovalskim A. D." v Beogradu. Dogovori so bili zaključeni s popolnim uspehom, ki jamčijo "Jadranski Banki" potrebna sredstva za uspešen razvoj njenih poslov.

USMRTL JE TRI ČLANE SVOJE DRUŽINE.

Philo, Ill., 20. februarja. — Po družinskem sporu je usrel danes mesar Louis Kuntz iz Homer, Ill., svojega zeta Joe Whistle, njegovo ženo in svojo osemnajstletno hčer. Noto si je sam pogoltno krogljo v glavo.

JUGOSLOVANSKA VLADA JE ODOBRILO POGODBO GLEDE REKE.

Belgrad, Jugoslavija, 20. febr. Danes je poslanska zbornica odobrila jugoslovansko-italijansko pogodbo glede Reke. Za odobrenje je bilo oddanih 123, proti odobrenju pa 24 glasov.

Opozicijskeleci očitajo ministrskemu predsedniku Niševiću, da je napravil vse sade, ki jih je prinesla vojna Jugoslaviji. Opozicijskeleci bi radi prepričali odobrenje pogodbe, pa ni bilo mogoče, ker so Hrvati dospeli prepozno na volišče.

SEVERNE DRŽAVE SO PROTI OBOROŽEVANJU NA MORJU.

Rim, Italija, 20. februarja. — Danska, Holandska, in Švedska so obvestili danes mornariško konferenco Ligo Narodov, da se n. moremo strinjati s stavljenimi predlogi glede razoroževanja na morju.

ZDRAVSTVENO STANJE OBSTRELJENEGA SENATORJA GREENEJA.

Washington, D. C., 20. febr. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da so senatorju Greeneju urušete. Zdravniki so neprestano pri njem ter pravijo, da je izključno, da bi ozdravel.

PREDLOG GLEDE PODALJŠANJA OBSEDNEGA STANJA.

Berlin, Nemčija, 20. februarja. Ko se je danes po dolgem odboru zpet sestel nemški državni zbor, so nemški nacionalci predlagali naj se obsedno stanje v državi podaljša še vsaj do volitev.

STROŠKI ZA PALESTINO ZNAŠAJO MILJON FUNTOV ŠTERLINGOV LETNO.

London, Anglija, 20. februarja. Na vprašanje v poslanski zbornici je odvrnil ministrski predsednik MacDonald, da stane Palestina angleško zakladnico vsako leto nad en milijon funtov šterlingov.

ATENTAT NA ITALJANSKEGA FAŠISTA.

Pariz, Francija, 20. februarja. Danes zvečer je obstrlil neki Italijan načelnika italijanskih fašistov v Franciji, Nisioio Bouserviz.

POSLEDICE POŽARA.

Slika nam predstavlja ruševine Lawrence poslopja v Montpelier, Vt. Vsiel neznani vzrok je izbruhnil požar ter zahteval smrt enaštih oseb. Povzročena škoda je ogromna.

ANGLIJO VZNEMIRJA INDIJSKO VPRAŠANJE

Angleži v Indiji so bili poraženi glede novega Home rule vprašanja. — Konferenca za sestavo nove ustave. — Polčrčaj je resen za MacDonalda.

London, Anglija, 20. februarja. Vihar indijskega političnega nemira je izbruhnil nad glavo ministrskega predsednika MacDonalda. Indijska vlada je bila poražena v cesarski skupščini v Delhi glede Home rule zadeve in vsled tega stoji delovski ministrski predsednik pred neposredno krizo, ki je največje važnosti.

Ni definitivno znano, kaj bo sedaj storila angleška vlada. Državni tajnik za Indijo, Olivier, bi moral podati v zbornici lordov ugotovilo glede vladne politike, tegom indijske debata. Radi boleznj pa se ni mogel udeležiti se je in vsled tega je bila razprava preložena na čas, ko bo lahko nastopil v zbornici.

Zadeva, glede katere je bila poražena indijska vlada, je so razmerno priprosta. Svaržišči ali oni, ki se zavzemajo za Home rule v Indiji, so uvedli resolucijo v kateri so pozvali podkralja, naj odredi konferenco, katere bi se vdeležili zastopniki vseh političnih strank v Indiji ter tudi indijska vlada. Ta konferenca naj bi sestavila novo indijsko dominijsko ustavo, katero bi se nato predložilo v odobrenje novo izvoljenemu indijskemu parlamentu in konečno tudi angleškemu parlamentu.

Zastopniki indijske vlade, katere so podpirali nekateri zmerni elementi, so nasprotovali temu predlogu. Svaržišči, s pomočjo številnih indijskih liberalcev, pa so zmagali s 78 glasovi proti 48. Indijska vlada je ponudila pristaven Home rule oficijelno preiskavo glede delovanja sedanje ustave, da se določi, če je mogoče izpremeniti ta dokument v nekaj določeni od postave, ki je uveljavila sedanjo ustavo.

Ta predlog, katerega je zavrglo glasovanje glede resolucije Svaržistov, je bil približno isti kot ga je imel baje v mislih ministrski predsednik MacDonald.

Hotel je imenovati kraljevo komisijo, ki naj bi nanovo preiskala indijsko ustavo. Vsi nacionalistični listi v Indiji pa trdijo danes, da je tak načrt popolnoma nesprejemljiv. Pravijo, da bo predlagana konferenca rešila vlado pred velikim porazom. Bolj ekstremni domači listi pa trdijo, da bo sedanji boj med vlado in Svaržisti izvojevan v ustavnih mejah. Evropski listi podpirajo odločno sedanjo angleško administracijo, a izjavljajo, da se bo porušil sedanji vladni sistem v Indiji.

ZASTRAN POSTANEVNEGA PRAZNIKA "WASHINGTONOVEGA ROJSTNEGA DNE" NE IZIDE JUTRI "GLAS NARODA". PRIHODNJA ŠTEVILKA IZID V SOBOTO DNE 23. FEBRUARJA.

Uprava.

TRGOVEC Z BELIMI SUŽNJI OBDOJEN

Italijan je prisilil svojo šestnajst letno svakinjo v sramotno življenje ter je bil radi tega obsojen na dvajsetletno ječo.

Sodnik Mancuso je obsodil več raj v New Yorku nekega Charlesa Saicorata na dvajset let ječo ter ga označil kot zločinea napodležje vrste, namreč "morilec duš".

Nadalje ga je obsodil poleg tega še na denarno globo v znesku \$5000.

Ko je slišal Saneorato sodbo, je skušal pobegniti iz sodne dvorane in treba je bilo treh sodnijskih slug, da so ga premagali. Natančno je zaklical sodniku: — Obsojite me rajše na smrt v električnem stolu.

Saneorato je bil spoznan krivim, da je krši postavo proti ta kozvanemu "belemu suženjstvu" Februarja meseca 1922 je napotil svojo šestnajst let staro svakinjo Ana Dente, da je prišla na njegovo dom, nakar jo je prisilil voditi življenje sramote. Konečno je stanovala v neki hiši na iztočni 96. ulici, katero je vodil neki Charles Kommas. Tudi proti Kommasu je bila dvignjena obtožba Kommas se je poročil žnjo ter žvel v svojem lastnem stanovanju. Pred par meseci pa jo je Saneorato obiskal tam, pretepel njo in njunega moža, izjavil, da je njunova last ter jo skušal odvesti.

FRANCOSKA VLADA JE PREPOVEDALA IZVOZ ŽIVIL.

Pariz, Francija, 20. februarja. Vrednost franka se je nekoliko kupiti z enim dolarjem 24 frankov in 8 centimov.

Vlada je prepovedala izvažati živila. Prepoved bo toliko časa uveljavila, dokler si frank ne bo opomogel.

RUSKI DOLG V IRSKI POGODBI.

Dublin, Irska, 20. februarja. — Na vprašanje, stavljeno v irskem državnem zoru, je odvrnil zunanji minister Fitzgerald, da b Irska kot del združenega kraljevstva zahtevala od Rusije plačanje gotovega dela dolga, ki ga Rusija dolguje Angliji.

FARINA KRIV UMORA PO PRVEM REDU

Četrti pride v ponedeljek na vrsto.

Kriv umora po prvem redu! Tako se je glasil pravorek proti John Farini, tretjemu človeku, ki je bil procesiran pred sodnikom Cropseyem v zvezi z umorom bananih uslužbencev MacLaughlina in Barlowa v brookvnskem višjem sodišču. Porotniki so objavili svoj pravorek ob polštirih v sredo jutraj, po posvetovanju, ki je trajalo štiri ure in 33 minut. Porotniki, ki so dočeli usodo bratov Morris in Joe Diamonda, so potrebovali manj ten eno uro, da se zedinijo glede pravoreka.

Farina je sprejel na zunaj pravorek povsem mirno in ležerno. Nobena poteza njegovega obraza, ličnega maski, ni izpremenila. Ko ga je izprašal sodnijski uradnik glede njegovih personalij, je odgovarjal z zamolklim, a trdnim glasom. Enkrat ali dvakrat je bil njegov odgovor tako tih, da ga je sodnijski uradnik pozval, naj govori glasneje.

Nato so ga odvedli v Raymond St. ječo, kjer bo ostal dokler ne bo proglašena njegov obsodba. Ker je bil spoznan krivim umora po prvem redu, bo obsojen na smrt v električnem stolu. V tem oziru ni nobene druge alternative.

Pasquale Farina in žena ter stariši obtoženega niso bili navzoči, ko so objavili porotniki svoj pravorek. Zagovornik obtoženega Sam Siegel, jih je poslal domov malo po polnoči. Bal se je, da ne bodo mogli stari ljudje prenesti napetosti čakanja ter jim je poslal po objavljenju pravoreka uslužbenca z uničujočo vestjo, katero je moral sporočiti starišem.

Malo pred pol četrtu uro jutraj so porotniki objavili, da so se zedinili glede pravoreka. V sodni dvorani je bilo le 38 ljudi, ki so večinoma ležali na klopetih ter spali. Zakimali so tudi poročevalci, ki so bili v sobi, rezervirani za časnikarje. Vsi so se predramili ter prišli v sodno dvorano, kjer so porotniki ravno sedli na svoje seže.

Farino je privedel iz celice pomožni šerif "Big Jim" Shortell. Trdnih korakov je stopil pred sodnika. Ozrl se je v načelnika porotnikov, ko je proglasil pravorek, soglasno s katerim bo moral plačati v električnem stolu za svoj zločin. Med navzočimi, ki so bili večinoma prijatelji Farine, ni prišlo do nikakih demonstracij.

NOVI POGAVAR ANTISALONSKE LIGE

Novim superintendentom Antisalonke Lige v New Yorku je bil imenovan Arthur Davis. — Njegov prednik je bil zloglasni Anderson, ki je bil obsojen radi sleparije. — Davis bo potem lepakov, pamfletom in člankov skušal sprijazniti ameriški narod s prohibicijo.

Arthur J. Davis, doma iz Bostona, je sledil v tork William H. Andersonu kot državni superintendent Antisalonke lige v New Yorku. Skoro štirinajst let je bil državni superintendent Antisalonke lige v Massachusetts in od pričetka tekočega leta je bil superintendent severoiztočnega okraja Antisalonke lige, ki obsega države Nove Anglije in New York. V tej lastnosti je bil nekaj časa tehnično nad Andersonom.

Novi krajevni suhaški voditelj je bil v Bostonu znan kot "signboard" reformator. Nikdar ni vprizarjal pogonov ter ne veruje, da je njegovo deloudeleževati se pogonov na suniljeve prostore. Poslužuje se vzgojnega dela, objavljajna lepakov in pamfletov.

Davis kadi rad dobre smodke, hodi v gledišče ter je velik družabnik življenja v prostem zraku. Tudi je zelo zabaven ter vedno dobre volje. Star je petdeset let, visok 5 čevljev in 11 inčev ter tehta 230 funtov. Njegovi lasje so nekoliko beli in nosi na kratko pristrizene brke.

V politiki je neodvisen republikanec, vendar pa je takoj izjavil, da ne bo nobene politike v njegovem novem poslu. Politično je prišel v sedanjem predsednikom Coolidge, ko je bil slednji govener Massachusettsa. Coolidge je vretal leta 1920 predlogo, ki bi dovoljevala dva in tritret odstotno pivo. Tej predlogi je Davis odločno nasprotoval.

Davis je kongregacionalist. Član je Boston kluba ter nekega planinskega društva. Smeje je rekel, da ne pripada nobeni tajni organizaciji. O svoji tukajšnji politiki glede prohibicije ni hotel razpravljati, vendar pa je namignil, da bo praktično isto kot jo je izvajal v Bostonu.

in konečno so se vsi počasi izgubili iz dvorane.

Zagovornik Farine, odvjetnik Siegel, ni hotel podati nobene izjave glede pravoreka. Tudi pomožni okrajni pravdnik Hughes je molčal. Porotniki so potem, ko jih je odpustil sodnik Cropsey, nenavadno hitro izginili iz dvorane. Ni bilo objavljeno koliko glasovanje je bilo treba, da je bilo doseženo soglasje glede pravoreka.

Farina je na tozadevna vprašanja sodnijskega uradnika izjavil, da je bil rojen v Napolju pred dva in dvajsetimi leti, da je prišel kot otrok v New York, da je do šestnajstega leta obiskoval šolo ter da je krojač po poklien. Nadalje je bil enkrat spoznan krivim veletatvine.

Anthony Pantano je četrti, ki je obtožen umora po prvem redu v zvezi s tem senzacionalnim umorom. Njegov proces se bo najbrže pričel prihodnji ponedeljek. Sodni stroj je tudi v tem slučaju hitro in neizprosno posloval.

Dejanska obravnava proti Farini je trajala le osemnajst ur.

Le enkrat tekom obravnave je izgubil Farina svoj stoični mir. To se je zgodilo včeraj popoldne, ko je nastopila kot prič njegova mati ter izjavila, da je bil dober dečko. Hitro je obrnil obraz vstran in dve solzi sta se mu potočile po obrazu navzdol. Te solze pa je hitro obrisal z rokavom, kot da se jih sramuje.

\$6500 ZA OBLEKO LINCOLNA.

Philadelphia, Pa., 20. febr. — Obleko, katero je nosil predsednik Lincoln, ko je postal v Ford gledišču v Washingtonu žrtev zavratnega morilea, je kupil na dražbi neki Mr. Douglas za \$6500. Vzklicana cena je znašala petsto dolarjev. Obleka obstaja iz črne sukneje, ki nosi na ovratniku še sledove krvi, hlač, nogavic ter vrhnje sukneje.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sladoče:

JUGOSLAVIJA

Raspolija na sadnje pošte in izplačuje "Poštni čkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$13.40
2000 Din.	\$26.80
5000 Din.	\$66.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspolija na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir	\$ 9.80
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.50
1000 lir	\$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za polizplače, ki prisojajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; ta tega razloga nam ut mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben egias v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
98 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 6887 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto letj	\$7.5
in Canada	Za pol leta	\$5.0
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.0
Za šest letj	Za pol leta	\$5.5

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.
Izpolni brez podpisa in obeh rokah se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se sam tudi prejšnje bilježice nanašni, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

TRADES UNION LABEL COUNCIL
NEW YORK

GEORGE WASHINGTON.

"ZA MIR ČLOVEČANSTVA"

Rojstni dan Washingtona v tem vznemirjenem in bučnem letu 1924 je primeren čas, da se enkrat za vselej spravi s sveta pojmi, da je oče te dežele svaril pred "zapletajočimi zvezami".

Washington ni nikdar rekel tega. Thomas Jefferson je rekel to leta 1801. Če je imel v mislih strogo izolacijo, je izpremenil svoje mnenje, ko je poslal veliki Napoleon ekspedicijski proti Santo Domingu, kajti takrat je govoril zelo ognjevit o potrebi, "da se poročimo z angleškim brodomjem in narodom".

Vest potek ameriške revolucije je značila neprestana pripravljenost, da se uveljavljajo "zapletajoče zveze" te ali one vrste, dokler so nudile le najmanjše upanje pomoči za borece se koloniste. Benjamin Franklin, Silas Deane in John Adams so bili poslani v Evropo kot oficijelni "zapletalci" in pogodba, sklenjena s Francijo leta 1778 ter s Holandi leta 1782, je pomenjala "zapletajoče zveze", so igrale veliko vlogo pri končni zmagi za neodvisnost kolonij. Naše zveze z Evropo so bile takrat dosti tesnejše kot ob katerikoli času tekom naslednjega stoletja.

Washington kot predsednik se ni zanimal za pretekle šlave naše revolucije in tudi ne za izbegljivosti te ali one politične teorije. Naša naloga, — kot jo je videl on, — je bila uveljaviti postav in red, obljuditi in obdelati zapud "ter ustanoviti naš lastni narodni značaj". Obstajela je nevarnost, da bomo potegnili vsled preteklih zvez ter sedanjega fanatizma v vrtince vojne in izprememb, ki so prihrumele nad revolucionarno Francijo. Če bi se sami pogreznili v evropske boje, bi pokazali, "da nismo verni visokim pričakovanjem, katera je gojil glede naš strmeči svet".

Da ostanemo verni samim sebi, je napisal slavni poslovilni nagovor (Farewell Address). Pozval nas je, da moramo nuditi svetu "velikodušen in le preveč redek tzigled naroda, katerega vedno vodi vzvišena pravica in dobrohotnost".

Mir, katerega si je želel George Washington, je bil mir sveta. V enem zadnjih pisem, katera je pisal, naslovljeno na William Van Murray iz Marylanda, z dne 26. oktobra 1799, se glasi:

"Moja lastna želja je videti vse utemeljno na najboljši in najbolj varni podlagi za mir in srečo človeštva, brez ozira na ta, oni ali drugi narod."

Od onega časa naprej je predsednik za predsednikom javno priznal naše prisilne odnose z drugimi deželami. Leta 1824 je zadal državni tajnik Daniel Webster, zadnji

udarec polomljeni "ježji politiki", veri naših malih Amerikancev:

"Kot ena prostih držav med narodi, kot velika, hitro rastoča republika, ne more, tudi če hi hotela, preprečiti, da bi ne napravili naši principiji, naši vzgledi in naša razpoloženja nekaj učinka na mnenja in upanja družbe po celem civiliziranem svetu. . . Mi smo eden narodov sveta."

V današnjih dneh, ko politiki napačno navajajo George Washingtona, so zapletene Združene države v naslednje mednarodne aktivnosti:

1. Univerzalna poštna unija.
2. Mednarodni radio-telegrafski inrad.
3. Podonavska in Sueska komisija.
4. Mednarodni urad za javno zdravstvo.
5. Mednarodni poljedelski inrad.
6. Mednarodna unija za industrijalno prosperiteto.
7. Mednarodni urad za zatrtje trgovine s sužnji.
8. Različni zdravstveni, metrični in denarni sveti.

"Odločeni in daljni položaj" Amerike ni bil nikdar nič drugega kot prazna fraza. Prijeli so nas za šop las na glavah ter nas v preteklosti potegnili v vsako svetovno vojno. Tudi v bodočnosti nas bodo potegnili v vsako svetovno vojno. Naše upanje leži v tej ali oni obliki mednarodnega dogovora — neglede na ime, — za preprečenje vojne.

Naša dolžnost je pomagati pri zgrajenju lige ali zveze vseh narodov. Udeležiti se moramo svetovnega razsodišča. Sedeti moramo na najbolj odličnem mestu mize na tehnični konferenci, koje namen bo izenačiti kapitale in obveznosti narodov. Ko bomo šli na tako konferenco, moramo biti pripravljeni, da nastopimo glede fundiranja dolgov, katere nam dolguje Evropa. Predno pa bo mogoče to, mora storiti kongres dve stvari: Prvič mora pristati v načrt, katerega je sprejela Anglija, za fundiranje angleškega dolga v Ameriki. Drugič pa mora dati pristo roko predsedniku, da se peča s francoskim dolgom in drugimi dolgovi v javnih in odkritih pogajanjih. Če ne bo kongres tega storil, predno se bo odgodil, bomo imeli tekom prihodnjih devetih mesecev žalostni vzgled administracije, ki ne more storiti ničesar, da odvrne svet s poti, ki vodi k novi in še bolj strašni vojni.

Noben strankarski politik bi nas ne smel odvrniti od naše ameriške usode, ki je stari pokonci ter se boriti rami ob rami z drugimi narodi proti viziji George Washingtona: "Utemeljiti vse na najboljši in najbolj varni podlagi za mir in srečo človeštva, brez ozira na ta, oni ali drugi narod."

Washington je predsedoval sejam kongresa v Philadelphiji tekom poletja 1787. Može, ki so se sestali, da revidirajo stare člene konfederacije, so vrgli celo godljivo skoz okno, zaklenili vrata ter skovali, — kljub neštevilnim težkočam, — povsem novo konstitucijo ali ustavo. Države se jo sprejele posamič, po ljutih in odločnih bojih ter na to način opravičile te drzne izpremenjevalce ustanovljenega reda.

Brez tega sprejema bi se Washingtona in njegove sodelavce lahko označilo kot neverne zaupanju, katero se je stavilo vanje. Dobili so nalog, naj skrapajo skupaj par razpršenih koč, a šli so ter zgradili povsem novo hišo, večjo in boljše kot so kedaj zamislili arhitekti. Nobenega drugega izgovora niso imeli za tako akcijo kot potrebe dežele. Nikdo si ni preje drznil zahtevati napore v smeri proti močnejšemu narodu, a ti može so imeli potrebno drznost ter izpremnili revizijo v stvaritev. Prevzeli so riziko, ki je delež voditeljev, ter odlično prestali preiskunjo.

Vedeli pa so, da ni njih delo dovršeno. Malo po zaključenu konvencije je pisal Washington Lafavetueu:

"Mi ne smemo pričakovati dovršenosti na tem svetu, a človeštvo je v modernih časih očitno nekoliko napredovalo v znanost vlade. Če se bo izkazalo to, kar se nudi sedaj ameriškem narodu, kot manj dovršen eksperiment kot ga je mogoče storiti, bodo ostala ustavna vrata odprta za izboljšanje."

To kaže vzvišeno nad vsak dvom, da bi se Washington v današnjih dneh zavzel za revizijo ustave.

Dopisi.

Iz Belokrajine.
Znani željko Janec, ki ga naši bralci že poznajo, je hotel zopet uteči iz novomeških zaporov. Tam je napadel jetničarja, ki ga je sečil v drugo celico in ga z bajoneto težko ranil. Na pomoč je prihitel kurjač z razbeljenim drogom in je željkota prestregel. Sedaj je vkovan in bo bolj težko pobegnul. To je sedaj belokranjski Čaruga, samo bolj ponižne vrste, nima žrtev na vesti kot Čaruga.

V Kanizariji pri Črnomlju so začeli v rudokopu zopet delati. Pravijo, da gre smer premoževne žile proti črnomaljskemu kolo-dvaru in da bo premož v notranjosti izvrsten. Saj to je krvava potreba, da pridejo potem zopet ljudje do kuriva. Les bodo čifali tako ves Italijanom prodali.

Za Veliko noč izda Čučteljska tiskarna v Ljubljani ilustrirano izdajo belokranjskih otroških pesmi, na kar ozozajamo že sedaj. Kakor čujemo, bo tudi naših lepih pisanje dobiti v Ameriki za vzem.

V Trbiščah je umrla žena, znana gospodinja Kaferleta, ki je univerzalni mojster.

Tribučka šola je popravljenala, ni vemo, kako dolgo bo to zopet držalo.

Vinska kupčija ne gre nič kaj od rok. Včasih je bilo v Ljubljani največ belokranjskega vina, sedaj ga pa je izpodrinil štajersko. Čudnega to ni nič. Štajerci berejo kasno in pustijo grozdje dozoreti, naši Semčarji pa poberejo napol zeleno. Kdo bo potem pil tako kislice. Eden najboljših kletarjev pri nas je metliški župnik Nemanic, ki pridelal res fino vino.

Predpust je letos dolg in zato bo le malo pivov.

Cantoni, Ohio.
Že dolgo ni bilo dopisa iz tega mesta. Tukaj nas je 8 slovenskih družin, ki se prav dobro razumejo med seboj. Dela se je precej dobro, toda ne svetujem nikomur sem hoditi za delom, ker se je težko dobi. Tukaj imamo pet opekarn (brickyards), največja tovarna pa je Canton Steel Co. Nekateri snoo brez dela, nekateri pa delajo, pa se vseeno pošteno prezivajo.

Tukaj nas je vpe "fest" fantov,

Če ne morete dojeti svojega otroka, mu dajte Eagle Mleko, hrano, ki je vzredila več močnih in trstatih otrok kot vsa druga hrana za otroke skupaj.

Tisočere matere so izpričale njega zasluge kot otroška hrana. Zdravniki ga priporočajo in predpisujejo, ker je čista, varna in lahko prebavljiva hrana za otroke.

Ni dvorna glede čistosti ali sijajnosti uspehov Eagle Mleka za hrano otroka. Vedno je čisto in sveže.

Če ne veste, kako uporabiti Eagle Mleko, nam pošljite ta oglas in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjiga za otroke ter razna druga dragocena navodila brezplačno.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

pa ne morem zapisati, če bo kateri čepil v zakonski jarem. Jaz vem, zakaj, namreč zato, ker nimamo nič deklet. Dobil sem pisno iz statega kraja, da delata grozd iz Kanadca na Notranjskem vse v Pomurjevalje. Ako mogoče priti v Ohio je njihova stvar."

Nekateri pišejo v dopisu, da tukaj v Cantonu imamo pešarski klub. Jaz tega ne morem pripoznati, ker pešarskega kluba se ni olo nikdar tukaj. Nekateri mislijo, da če se dva pešarja počlata, je precej pešarski klub.

VABILO NA VESELICO, katero priredi društvo "Hrvatski Čviet" št. 594 N. H. Z. v soboto 23. februarja zvečer v prostorih brata J. Kerkovića na 92 Morgan Avenue, Brooklyn, N. Y. K obilni udeležbi vabi društvo H. N. Z.

ČEDNO OPREMLJENE SOBE SE ODDA
Cena \$3, \$4 ali \$5 na teden.
Kdor potrebuje naj vpraša v **Park Hotel**
406 E. 156 St., Cleveland, O.

Kdor hoče se imeti in čitati izvorno slovensko povest — **"IZ ZAPEŠKE GLOBELI"** naj si jo naroči nemudoma na naslednji noslov:
ZVONKO NOVAK
2647 S. Hamlin Ave Chicago, Ill.
Cena knjigi s poštnino vred .. \$1.50

NOVA ZANIMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino \$1.50

Peter Zgaga

Jutri bomo praznovali obletnico rojstva velikega moža, očeta Amerike, George Washingtona. Ljubezen do tega velikega resničljuba je globoko vkoreninjena v sreih vseh zavednih Amerikancev in vseh svobodo ljubečih ljudi.

O njem se pripoveduje vsake sorte. Osebnopoudarjajo dejstvo, da ni z njegovih ust nikdar prišla nobena laž.

Toda ljudje so iznajdljivi. Iz vsake zadrege si vedo pomagati. Kdor kogaj ujame na laži, ga posvari z besedami: Nikar ne laži, prosim te! Bodi tak kot je bil otec naše domovine! Po Washingtonu se zgledaj! Iz njegovih ust ni nikdar prišla nobena laž!

Ozmerjani bo malo pomislil, skomiznil z rameni ter prostovoljno odvrnil: — Seveda ni bilo laži iz njegovih ust. Kako tuli? Washington je bil Anglež in je gozil nos govoril.

Toda to je smatrazgovor, ki ni nič ne žaleke.

Čist Washingtonu in njegovim naslednjim. Toda pomislite, kaj bi bilo, če bi na svetu vsakelo resnično govoril.

Svedna in Gornca bi bila, več ni nekaj in vojni nesile in v par letih kopice sveta.

Resnice je po jezika hčerka, laž je pa močnejši faktor, kajti laž nam svet.

Le par primerov:

Nemčija pravi: "Saj bom plačala, kakorhitro mi boste dovolili bližati. Vse hcen plačala, dragi Francozi in kaj se povrh! Samo fens mi dajte! Vse, da za hitreje fenika."

Če bi pa Nemčija mislila Washingtona, bi izjavila: "Vraga boste dobili, umazalanezi! Par dni v zadnje plati, in va prava baste šli vsi, kakorhitro bomo imeli ugodno priliko." Saj se še spominjate leta 1871, ko v ste se plazili vsi nam! Takrat smo bili velike inšči, sedaj pa je na fal, da vas nisano strli kot gošča."

In po uzoru Washingtona bi moral reči Mussolini Pačca: "Staričina, vam je več za medaljo kot za vso Jugoslavijo. Še par medalj bomo dali pa bo naša vsa Slovenija in vsa Dalmaacija z Boko Kotorsko vred".

In Pašić bi mu odgovoril: — "Mlad si še fantina, nimaš ne brate in ne brk. Nespameten si, ker tako trošiš dragocena odklivanja. Toda za par medalj ne problem svoje dragocene zemlje. Najmanj pet mi jih moraš dati".

Slovenski vladni podrepniki bi izjavili: "Edinole zato jezemo viadi v nedelječi sapnik, ker nam nose".

Vsak tretji ženin bi moral reči, nevesti: "Malo predehela si in precej potu zaudajaja, pa te bom vseno vzol, ker sem šlišal, da imaš nekaj soldov na banki".

In neštivilne neveste bi govorile: "Toneta bom vzela zato, da bo imel otrok, ki se mi slučajno :Jožetom urajma, kakega očeta".

Skaza bi moral vzklizniti na prižnici: "Polna koverta je prva stvar. Koverta je davek. Potem pridejo prostovoljni prispevki. Potem je za deset let naprej plošana naročnina za vse moje liste. Potem je bira. Potem so zopet prostovoljni prispevki. Potem pa ni dolgo časa nič in šele nazadnje pride izveličanje na vrsto".

Izurjen plesalec ponavdi pravi: "Oprostite gospodična skoraj bi vam stopil na nogo."

Po uzoru Washingtona, bi pa moral reči: "Kaj pa nastavljaš tiste prekle, prokleta gos nerodna!"

KOTIČEK ZA OTROŠKO ZDRAVJE
OSKRBA MATERINSTVA in OTROŠKEGA ZDRAVJA

Na tem mestu bomo priredili teden za tedno valne in počaste vesti, ki so velike vrednosti posebno za noseče ženske in matere.

Oskrba in hranitev dojenčkov je velikega pomena za vaš dom in za narod vobče. Zato se nam zdí vročno prikaleti poljčna in podrobna poljanila o tem predmetu.

ČLANEK 60.
Pozornost in hranjenje otroka.
Dojenje.
Narava zahteva, da se otrok doji na prsih; vsled tega je prsno mleko najboljša hrana za otroka. Mati bi se morala vsakakor potruditi, da doji svojega otroka in ne smeča bi doji s steklenico dokler ni na vse načine poskušala dobiti dovolj svojega prsnega mleka za dojenje otroka.

Dojenje s steklenico.
Kadar nimate dovolj prsnega mleka za dojenje, tedaj se je treba poslužiti dojenja na steklenico. Da je pravilno izvedeno je potrebno veliko pozornosti pri izbiranju prave in pravilno pripravljene hrane, za katero je potrebno veliko raznih podrobnosti.

Ako je katera stvar v vsim tem vznemilju od drugih je potrebno, da je otrokova hrana absolutna čista. Vsa posoda za merjenje, ogrevanje, mešanje in hranjenje mora biti omita in prekuhana v vreli vodi, ravno predno se začne. Varna je tudi, da se daje vsako pravo mero za deseto pravilno vrstno hranje. Ako se poslužite tu vami danih navodil, si približite veliko srečosti.

Hrana mora biti čista, mleko okusno, pravilno pripravljeno po starosti otroka. Posušeno kondenzirano mleko nudi izredno hrano za otroke, ker je čisto, pravilno pripravljeno, rodno, lahko prebavna in je treba le še primerno satiti z vodo.

Kot je že zgoraj omenjeno se večkrat pripeti, da mati ne more dobiti dovolj svojega prsnega mleka za dojenje otroka, vsled v takem slučaju je potrebno poskrbeti drugo vrstno hrano. Dobro čisto kravje mleko, pravilno očiščeno, z dovoljno količino čistega sladkorja, zmešano s pravo količino vode, indonešča hrana materinih prsi. Najboljše vrstno in pripravljeno izvirno mleko in čisti sladkor dobite od znamenite Borden's Eagle Brand Mleko. Za tri rodove so bile ameriške matere precej očiščene in se zanesle na to znamenito mleko. Vzlicavo po navodilih je najboljšo indonešča za materino mleko.

Čitajte te članke vsak tedno pazno in jih shranite za bodoče potrebe.

VANDERLIP TOŽEN ZA 600,000 DOLARJEV OŠKODNINE.

Roy D. Moore in Louis H. Brush, lastnika "Marion Star" tožita Vanderlipa za \$600,000 ošškodnine, ker je rekel, da je bil list kupljen za več kot je bil faktično vreden.

Postrani je hotel Vanderlip očitati, da je bil tudi predsednik Harding zapleten v sedanji washingtonski petrolejski škandal.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedline dlšave, Kraljpo vo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mr. Kralj v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabl.

Brinjeve jagode, vreča 100 funt \$6.50
Muškatel grozdje, bak. 50 funt \$5.25
Malo črno grozdje, bak. 50 funt \$6.50

Express ni vračunjen.

Semena.

V zalogi imam najboljša in zanesljiva poljska, vrtna in cvetlična semena PIŠITE PO BREZPLAČNI CENIK Blazo pošljim poštne prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivlega slovenskega planinskega polka.
V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Huđege Loga, Sv. Gledjela, Pijave in s polkovem uporu ter njega zaletvi.
Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 sli in vojnar.
"GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Glasilo Jugoslovanske

Katoliške Jednote

Vstanovljena leta 1898.

Glavni urad Ely, Minnesota.

Inkorporirana leta 1901.

Glavni odbor:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 822 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
 Bilagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 581, Ely, Minn.
 Bilagajnik nezaplacenih smrtin: JOHN MOVERN, 411 - 13th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni sodnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 263 American State Bank Bldg., 406 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
 ANTON ŠBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHOK MLADIĆ, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4123 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 486, Ely, Minn.
 GREGOR J. POBENTA, 216 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
 VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 383 Park St., Milwaukee, Wis.
 JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARIC, 525 Market Street, Waubesa, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pobližave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prispevke naj se pošilja na glavnega urednika. Prošnje za sprejem novih članov in boljša spletna naj se pošilja na vrhovnega sodnika. Jugoslovanske Katoliške Jednote se pripravljajo vsem Jugoslovonom na obilen prijel. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi s 3 člani ali članicami.

Dopisi in naznanila.

Gilbert, Minn.

Naznanjam vsem članicam društva sv. Ana JSKJ., da se bo veselica priredila v Anton Indiharjevi dvorani v nedeljo dne 2. marca. Začetek ob 2. uri popoldne. Ker bo to naša najboljša prireditelj, vas vse, drage sestre, prosimo, da se v polnem številu udeležite, ker to gre v korist blagajne. Vabimo tudi vsa društva v Gilbertu, da bi se udeležila naše veselice, ker kadar boste vi kaj potrebovali, smo vam pripravljene vselej povrniti. Vabimo tudi vse druge rojake in rojakinje ter vse fante in dekleta. Ker bo ravno tudi zadnja nedelja predpustom, bo morda tudi kaj jako smešnih prizorov. Prizrižka in sladkih pijač tudi ne bo manjkalo. Pa še nekaj bo, kar bo vsakega zanimalo, pa zdaj ne povem. Pridite vsi in boste videli, da vam ne bo žal. Svitala bo lepa godba pod vodstvom Johna Kerna. Zatorej prav vljudno vabimo še zakonit, nepozabite te prilike, zakaj kdor ne bo prišel, mu bo potem žal. Navščenje dne 2. marca ob dveh popoldne v Anton Indiharjevi dvorani.

S sestrskim pozdravom
 Veselični odbor.

Morley, Colo.

Naznanjam članom društva sv. Jožefa št. 140 JSKJ., da se je na redni mesečni seji sklenilo in odobrilo, da se morajo vsi člani prihodnje seje dne 9. marca udeležiti. Kdor se te seje ne udeleži, bo kaznovan z \$1 globe. Na seji dne 10. februarja se je klenilo, da si društvo kupi društveno zastavo in da se pri prihodnji seji sklene, kdaj ima biti zastava blagoslovljena in tudi glade. Na seji 10. februarja se je sklenilo, da bo na prihodnji seji moral vsak član plačati \$1.00 naklade za društveno zastavo. Izbralo se bo 6 deklic, ki bodo pri blagoslovljenju zastavo nosile. Da se ne bo kateri potem izgovarjal, da ni vedel, se vam naznanja en mesec poprej. Mislim, da se prav lahko vsak član enkrat na leto seje udeleži. Naznanjam tudi vsemu članstvu društva sv. Jožefa, da je odbor že izbral in naročil zastavo, ki bo stala \$150.00.

Z bratskim pozdravom
 Louis Fabec, predsednik.

NAZGANILO.

Členjenemu članstvu dr. sv. Jurija, št. 61 JSKJ., se tem potom naznanja, da naj vse pošiljate od strani članov, pošilja na naslov: 393 N. Rivert Street, in ne več na št. 343, ker sem se preselil. Prosim, da članstvo ujošteva to, da ne bo kakke nepotrebne sitnosti.

Bratski pozdrav!
 John Pezdic, tajnik,
 393 N. Rivert St., Reading, Pa.

NAZGANILO.

Naznanjam vsem članom društva sv. Jerneja, št. 81, da se je tudi letos naše društvo odločilo prirediti markaradno veselico v svoji lastni dvorani, na pustno soboto zvečer, to je prvega mar-

ta t. l. Vabim vse člane našega društva, da se zagotovo udeležite vsi, če je le vam mogoče. Vabim tudi članice društva sv. Ana, št. 119, da se udeležite, saj veste, da brez ženskega spola ni niti zabave niti veselja. Pričakujemo obile udeležbe. Vabim tudi vse člane društva Svoboda, št. 429 S. P. J., kakor tudi člane društva sv. Janka Krstnika, K. S. K. J. V enaki priložnosti bomo vam tudi mi na razpolago. Za prazne želodce bo pa že preskrbel Jerry Verbie, predsednik društva; saj ima bučarijo, vam se ni potreba bati, da boste lačni. Zo suha grla imamo pa še na razpolago... kako se mu že pravi? Torej na noge slovenska kri, ki nikjer ne izfali, pa tudi tu ne bo. Vstopnina 50c.

Navščenje ključem vsem Slovincem iz Aurora in okolice!

Z bratskim pozdravom
 Anton A. Verbie, tajnik.

NAZGANILO.

Tempotom naznanjamo, da je bilo na zadnji društveni seji Slovenski Bratje, št. 130 v De Pue, Ill., dne 3. februarja 1924 sklenjeno, da se vrši društvena veselica na pustni dan, to je 4. marca na Cornfield na Grikovem prostoru. Veselica se prične ob 10. uri popoldne, tako da se jo bo lahko vsak udeležil, če dela podavni ali ponoči. Noben ne bo imel izgovora, da se je ni mogel udeležiti. Izveti so samo bolniki. Kdor se ne more iz kakšnega drugega vzroka vdeležiti veselice in kakor tudi oddaljeni člani, mora po \$1 prispevati v društveno blagajno. Alko kateri član ne upošteva naših zaključkov, se bo z njim postopalo po pravilih.

Nadalje opominim še tiste, kateri se dolgujete od zadnje veselice, da poravnate, kakorhitro mogoče. Dobiček veselice je namenjen, da si društvo nabavi društveno zastavo, katero misli naročiti enkrat proti jeseni, ako ne bo združitev.

Zatorej vabi naše društvo Slov. Bratje tukajšnja podporna društva, Društvo Zavednost, št. 59 SNPJ. in Društvo Slovan, št. 3 SSPJ. in kakor tudi vse rojake in rojakinje naše naselbine, vabi tudi srbsko-hrvatska društva, da se nam pridružijo. Za dobro in točno postrežbo, to se pravi za željna grla in lačne želodce bo dobro preskrbljeno. Za tiste, kateri se hočejo malo zavrteti, bo skrbel veselčni odbor.

Vsi na plan! dne 4. marca, v Grikovih dvorani, da vsi skupaj še enkrat zapojemo in zaključimo predpustno zabavo.

Glavni odbor je na letni seji sklenil, da so vsi tisti, kateri hočejo pristopiti v našo Jednoto, prosti jednotni pristojbine. To velja od 1. februarja do 1. julija, kakor tudi za mladinski oddelki, otroci so tudi prosti. Zatorej je tudi naše društvo sklenilo, da se pomnoži članstvo. Sklenjeno je

bilo, da društvo plača zdravniško preiskavo iz društvene blagajne. To velja kakor pri Jednoti od 1. februarja pa do 1. julija 1924. Sedaj ima vsak priliko, kateri se ni pri nobenem društvu in tudi kateri ste že pri katerem drugem društvu, da se lahko vseeno tudi pri našem društvu zavarujete. Sedaj je vam dana najboljša prilika. Drugega ni potreba kakor iti k zdravniku in plačati mesečni acement. Torej rojaki, kateri niste še, dajte se zavarovati, ker nikdar ne veste, kdaj vas nesreča doleti. Dostikrat se sliši: jaz bi šel, pa je preveč za plačati pristopnino. Sedaj je pa pristopnina prosta.

Torej poslužite se te prilike, da ne bo prepozno.

Z bratskim pozdravom
 Društveni odbor
 Stev. 130 v De Pue Ill.

Zenska v zakonu.

Ravno v najnovejšem času je prišlo pogosto na vrsto vprašanje, kdo je glavni krivec pri tako številnih ločitvah zakonov. Neki znan odvetnik, ki se peča skoro izključno z ločitvami zakonov, skuša pojasniti to vprašanje. Njegova izvajanja zaslužijo brez dvoma, da se ih sprejme kot dokaz.

V slučajih tunkajočih se ločitve zakonov, — piše ta odvetnik, — sem postal v zadnjem času pozoren na dejstvo, da je zopet prvečo naraščati število ločitev po velikanskem valu ločitev neposredno po vojni, ki pa je ponehal dve leti pozneje. V sled tega sem priredil glede vsakega slučaja protokol o predzgodovini slučaja ter moram reči, da je bil rezultat naravnost presunljiv in pretresljiv. Na temelju svojih številnih preiskav lahko rečem, da je pri večini ločitev komaj le en sam krivec. V pet in devetdesetih med sto slučaji sta brez dvoma kriva oba dela. Krivi pa so predvsem raditega, ker so dotični sklenili zakon. Komaj eden med vsemi temi si je v duhu pojasnil, kaj se pravi zvezati se z nekim drugim človekom za celo življenje. Namreč neprekleno. Pridrček, da se to zvezo lahko prekliče in katerega se v sedanjem času pogosto na tihem napravi, je že takoj od pričetka najsigurnejši znek, da bo ta zakon v kratkem času ali v par letih ločen.

Tip ženske, ki se da danes ločiti, je postal vedno slabši, čim lažja je postajala ločitev. Mlada deklica, ki gre povsem nevedna v zakon ali se je jo celo prisilila v zakon, je danes v splošnem izmirla. Položaj je dandanes ravno nasproten. Vsaka ženska lahko izprevidi, na vzgledih, katere vidi krog sebe vsaki dan, pomenja korak, katerega hoče storiti. Od sto odstotkov mojih slučajev so se ženske, ki so se dale pozneje ločiti, poročile s svojimi možmi iz naslednjih vzrokov: — Petdeset odstotkov ker niso hotele ostati stare device in ker jih je sorazmerno majhna vrjetnost, da se bodo mogle sploh poročiti zavedla k prenagljenemu koraku. Deset odstotkov teh žensk se je poročilo v erotični pijanosti, kjer pa je bila notranja napetost dosti premajhna, da bi se pozneje razvila v pravo prijateljstvo in tovarišstvo; ki pa je vzbudila nove erotične strasti namenjene nadaljnjim žrtvam. Petnajst odstotkov nadaljnih se je poročilo iz pohlepa po denarju ter radi udobnosti ali komodnosti. Nadaljnji osem iz brezbržnosti, ker sta poroka in zakon zagotovila nadaljna pustoševstva z drugimi možmi in pet odstotkov, ker so se dotične ženske prerade udale poželjivosti moškega.

V vseh teh slučajih pa ni znal mož prikleniti žensko nase. Tako zvane nerazumljive žene najdemo le še v najbolj redkih slučajih. Zakon bi se moral vsprico

Po sporazumu.

Rapallo je dobil svoj epilog. V nedeljo dne 27. januarja je bil sklenjen v palači Chigi v Rimu sporazum med Jugoslavijo in Italijo. Uradna izjava pravi, da je to sporazum prijateljstva in njegov prvi del obsega celo protokol o sklenjenem aktu prijateljstva. Kijub temu pa je jugoslovanska javnost skeptična, ker manjka sporazumu sankcija jugoslovanskega naroda. Te sankcije pa ne doživimo prej, dokler ne bo našim bratom v Primorju zagotovila obstoj, dokler ne bodo tudi njih nacionalne pravice v polnem obsegu varovane. Zakaj kukavice bi bili, če bi mirno gledali, kako se preganjajo in mučijo naši bratje po krvi zato, ker so zvesti svojemu jeziku in svoji kulturi.

Zato ponavljamo še enkrat: Z Italijo sklenjeni sporazum bo obveljal in bo v resnici pakt prijateljstva šele tedaj, kadar bo italijanski narod spoštoval načela velikega Mazzinija in dal našemu narodu vsaj to, kar mu je po svoji ustavi, po svojih zakonih dolžan dati —

Sankcija ravnokar sklenjenega sporazuma s strani jugoslovanskega naroda odvisi torej v prvi vrsti od italijanskega naroda in ne od nas. Samo sankcija jugoslovanskega naroda pa more potrditi odločilno izjavo, da je sklenjeni sporazum v resnici pakt prijateljstva. To si mora italijanski narod na vsak način dobro zapomniti!

Dobro pa je, da si tudi mi nekaj zapomnimo. Na dolgo in na široko se bo govorilo po jugoslovanskih listih o koristnosti in škodljivosti ravnokar sklenjenega sporazuma. Po našem skromnem mnenju pa so v tem oziru vse daljše debate čisto odveč, ker morebitna škodljivost ali odvisnost sporazuma je v odločni meri odvisna le od nas samih.

Če bomo skrbeli za konsolidacijo naše države, če se bomo mesto fraz naravnost zagrizli v delo, da pretvorimo Jugoslavijo v močno in krepko državo, potem bomo tudi v Rimu uživali tak ugled, da bo Italija spoštovala svoje obveznosti in prenehala z vsemi intrigami v Budimpešti, Tirani in Sofiji in da bo vsaj v tem oziru rimski pakt št. 2 za nas v resnici pozitiven.

Če pa bomo še naprej samo razbijali državo, če boimo še naprej postavili partizanstvo nad državo, kar smo doživeli v Ljubljani celo na predvečer podpisa sporazuma, potem seveda tudi 27. januar ne bo končni datum, temveč prisiljeni bomo k še žalostnejšemu in morda usodnemu sporazumu.

To je priprosta resnica, ki jo govori v nedeljo sklenjeni sporazum. In samo na tej resnici temelji bodoča usoda sporazuma. Nujno je, da si to dobro zapomnimo, kajti naša najbolj težka napaka je bila ravno stalno v tem, da smo vedno samo kritikovali, mesto da bi prešli na delo.

Čim težji je sporazum za nas, tem bolj bi morali vsi vse svoje delo usmeriti k dvignu nacionalne misli, k gojitvi nacionalne požrtvovalnosti, zakaj samo na ta način moremo razviti vse sile Jugoslavije in jo pretvoriti v imponirajočo državo.

Italija sama je pokazala, da je to edina prava pot za nas. Samo pogledimo v zgodovino jadranskega vprašanja! Čim bolj je rasla naša notranja razdrapanost, tem bolj so rasle italijanske zahteve. Ne Wilson, ne fašistovska vlada, temveč naša notranja razbitost je bil glavni vzrok naših neuspehov.

Streznimo se zato in mesto neplodnih kritik in obtoževanj na vse strani, pričnimo vendar enkrat z resnim delom in sleer z narodnim in ne partizanskim delom. Pa bomo skoraj v stanu, da se bo sklenjeni sporazum točno izpolnjeval in razlagal tudi v naše dobro. —

S partizansko špekulativnimi kritikami pa bomo dosegli samo to, da bo tudi novi sporazum doživel svoj epilog v našo škodo.

Zgodovine narodov namreč ne piše samo poedinice, temveč ves narod in vsak sporazum je plod nacionalne zavednosti in to čutimo ravno pri sedanjem sporazumu — bridko.

„N. D.“

Razne vesti.

Napoleonov otok.

Dandanes pridejo ljudje bolj poredkoma na otok sv. Helene, kjer je Napoleon prebil zadnje dni svojega grenkega življenja Svetovna vojna je na svetu marsikaj izpremenila. Skrčila je tudi število obiskovalcev sv. Helene. Tamkajšnje Napoleonove hišice ne obišče skoraj nihče več. Neki francoski admiral, ki je bil pred kratkim na sv. Heleni poroča, da se nahaja Napoleonova hišica v izginjavajočem stanju. Streha ppolagoma razpada, vrat ni več, in tudi okna izginjajo. Park pred hišico je že davno opustošen. Ribnik, katerega je Napoleon Bonaparte posebno cenil, je že davno

moderne prosvitljenosti vedno bolj bližati idealnemu stanju, kot si ga je zamislila cerkev, namreč sakramentalnemu stanju. Če se to dosedaj še ni zgodilo, vsaj ne v devetdesetih odstotkih vseh sklenjenih zakonov, pade krivda vsaj za polovico na ženske same.

Tako pravi odvetnik, ki se je dosti pečal s tem problemom in njegova izvajanja vsebujejo več kot eno zrno resnice. Nadaljni vzrok nesrečnih in malo časa trajajočih zakonov — pa so postave modernih držav, ki olajšujejo ločitev ter dajejo pogosto povod za nepremišljena dejanja, izvršena v hipnem navalu strasti in jeze.

no izginil. Napoleonova hišica je od leta 1858 francoska državna last, toda odkar je umrl zadnji čvar praznega groba zmagovalca pri Austerlitzu, se nihče več ne zmeni za žalostne preostanke velikega Korzičana. Lord Curzon, ki je svoj čas obiskal sv. Heleno, je izjavil, da bi rad oskrboval Napoleonovo hišico na lastne stroške, a francoska vlada mu tega ni dovolila in tako propadajo še zadnji spominki na Napoleona v pregnanstvu.

Zibelka železnice.

Štiri angleška mesta se pripravajo za rojstni kraj železnice: Darlington, Stockton, Yarm in Shildon, od katerih hoče imeti vsako ob stoletnici železnice v septembru 1925 prvenstvo zase. Uradi so sedaj odločili da v Darlington upravičeno, da se imenuje zibel železnice. Stoletnico bodo obhajali v velikem slogu. Ravnateljstvo železnice London and North Catern je že stopilo v zvezo z londonskimi mestnimi uradi, da se določijo podrobnosti te proslave, ki bo združena z mednarodnim železniškim kongresom. Darlington je razvil v dobi stoletnega obstoja železnice v veliko industrijalno mesto. V mestu je nekoliko znamenitih tovarnen za lokomotive, med katerimi je tudi najstarejša tovarna za lokomotive, ki sta jo ustanovila Jurij Stephenson in njegov brat.

Jugoslavia irredenta.

Fašistovski volilni manevri na Primorskem.

Komaj se je raznesla vest, da je bila razpuščena poslanska zbornica in razpisane nove volitve, so že pričeli fašisti s podvojeno agitacijo za vstop v fašistovsko milico. Ta stvar sleer ni nova, toda z ozirnom na današnji položaj je dobila povsem drugačno lice. Italijanski volilni zakon določa, da ne smejo aktivni vojaki do marešjala voliti. Ta določba velja tudi za fašistovsko milico. Ako bi jim šli naši mladenčiči, ki so odšli iz svoj vojaški rok v italijanski armadi, in tudi drugi, ki bi se hoteli obdeli v čeno strajo, na linanice, bi Italijani dosegli dvojni uspeh. Prvič bi omenjene nove vojske milice za časa volitev lahko mobilizirali ter jih s tem onemogočili izvrševati njihove volilne pravice, na drugi strani bi s tem zameli v slovenske vrste razdor in bojazen pred poturicami. Toda narodna zavest našega primorskega življa nam jamči, da bodo njihove nakane spodletle in ostale jugoslovanske vrste — razen nekaj izjem — strajne.

Križev pot našega ljudstva v Istri.

Iz Babičev na Pomjanski poročajo, da so radi dogodka, ki se je odigral dne 30. decembra m. l. v gostilni Mateja Krnicia v Velikem penturju in ki je dal povod, da je bila gostilničarju odtegnjena gostilniška koncepcija, v zaporih se sedaj: Josip Babič, Rudolf Babič, Anton Babič, Anton Olenič, Josip Belič in Lazar Babič, vsi iz vasi Babič; potem Ivan Krmač iz Velikega Centurja. Skupno torej sedem oseb. Po omenjenem dogodku, ki ga niso izzvali domačini, marveč od drugod došle osebe, so gozdniki zasledovali navedene fante noč in dan, dokler niso v noči med 13. in 14. jan. petorico njih vzeli iz postelje in odgnali v Koper v zapore, dočim sta se ostala dva sama predstavila orožnikom v Kopr, ki so ju odvedli na sodnijo, ožrona v zapor. Poudariti pa moramo za sedanje razmere kaj značilno dejstvo, da so orožniki — ker niso dobili teh dveh na domu — vzeli iz postelje očeta enega izmed njih, Josipa Babiča, in brata drugega, Karla Oleniča, ter ju odvedli na orožniško postajo v Marezigah, kjer pa so ju takoj izpustili. Tudi je treba povedati, da se ti sedanjji aretiranci zato niso hoteli sami takoj predstaviti orožnikom v Marezigah iz strahu, da bi tam doživeli kaj hudega, kakor se je v resnici dogodilo prvo omenjeni petorici po aretaciji. Zato so pričakovali povzic s sodnije.

Smrt zloglasnega vodje banditov.

Iz Štjaka poročajo: Dne 17. januarja se je po naši vasi z različno naglostjo razširila vest, da leži v neki pušči, dobre pol ure od vasi, smrtno bolan Edvard Rener, zloglasni bandit in vodja tolovajev, ki strašijo našo občino in okolico in pred katerimi je vse trepetalo. Okrog 4. ure popoldne sta ga videla dva moža iz vasi, ko se je boril s smrtjo. Kmalu potem se je p dal na lice mesta as župan Iv. Pačkar z 20. možmi. Ko so dospeli na mesto, je bil Rener že mrtev. Naznanilo so slučaj še isti večer oblastvu in drugi dan si je komisija na lieu mesta ogledala mrliča ter ugotovila, da je naravna smrt nastopila dan poprej. Pogled na mrliča in njegovo ležišče je zapustil vsakomur čuden vtis. Proti ležju in drugim vremenskim razgodam ga je ščitila vzorno raztegnjena vojaška šotorna odeja, ki je bila pokrita z vejicem tako, da bi ga sploh ne mogli najti, ako bi zapj ne vedeli. Notri je bilo nastlano obilo listja. Ob zgornji strani je bila edprtina, skozi katero se je videlo mršavo, več časa neobrito obličje z globoko vdrtimi čemi. Pri glavi je bilo več kruha, jabolk, masla in raznih drugih jedevin in posode, kar dokazuje, da so mu skrbno stregli. Donneva so, da je meral več časa ležati tako v hudi bolezn, ker so ga le težko spoznali celo oni, ki so prej večkrat z njim občevali. Žalostna je bila njegova smrt, tako da nam

tudi ta slučaj dokazuje resničnost pregovora: Kakršno življenje, takša smrt. Le s svojo smrtjo je plačal za vsa gorja, ki jih je prizadel našim občini in okolici in upamo, da bo strahota smrti pretresla njegove tovariše ter jih vendar enkrat povredla na pravo pot, na pot poštenja da bo zabelo v naših krajih zopet mirno in zadovoljno življenje, ki ga vsi želimo.

Plaz je zasačil štiri tihotapce.

Dne 23. januarja zvečer os se podali Anton Stanklar, Ivan Stanklar, Franc Leban in Avgust Leban na krnsko pogorje, da prestopijo neopazeno jugoslovansko mejo. 24. jan. ob belim dnevu so se nahajali p d Krnu, kjer so le z velikim trudom gazli globoki snež. Neumloma je pridrel z gore plaz in pokopal vsi četverico pod seboj. Le Anton Stanklarja se je na čudežen način pogrčilo priti zopet na površje. Četvrti ves blel in preplašen od prestanega strahu, je takoj pričel klicati in iskati svoje tovariše. Ko je uvidel, da njegovi klicji ne najdejo odmeva, so je takoj napotil v Drežnico povedat, kaj se je zgodilo. Pod njegovim vodstvom se je takoj napotila na mesto nesreče skupina žandarjev in vaščanov, ki so pričeli iskati in odkopavati zasute Stanklarjeve tovariše. Po dolgem in mučnem iskanju so končno našli v globokem snegu Augusta Lebana v nezavesti, medtem ko niso mogli ostale dvojice nikakor iztakniti, ker je prišla prej noč. Lebana, ki je ležal celih osem ur v globokem snegu, so takoj preključili v težkem stanju v gorško bolnišnico; ima zranjene roke in noge ter razne poškodbe na telesu. Drugi dan so nadaljevali z iskanjem preostale dvojice, vendar še ni znano, da-li so jo našli.

Samomer zaljubljenega finančnega stražnika.

Tekom svojega službovanja v Trstu se je finančni stražnik Anton Bruno, star 27 let, rodوم iz Sticilije, seznanil s 30letno Alojzijo R., stanujočo v ulici Sottfontane št. 224. Prijateljstvo se je kmalu spreminilo v ljubezensko razmerje, ki pa ni moglo obroditi dobrih posledic, kajti Alojzija R. je razporočena in mati treh otrok. V svoji slepi zaljubljenosti je Bruno izprejdel to okolščino; mislil je, da se bodo sčasoma uresničile njegove rožnate sanje; da se bo poročil z ljubljeno žensko. A usoda je hotela drugače. Pred kratkim je Bruno prejel od svojega poveljstva vest, da je službeno premečen v Livorno. Ta vest je zaljubljenecema prekrizala račune. Brunotu se je zdelo nemogoče, da bi mogel živeti brez ženske, ki je bila poleg tega še v drugem stanu. Skušal je doseči, da bi poveljstvo preklicalo premešitev, kar se mu pa ni posrečilo. To je mladenci spravilo v obup. Mislil je, da ga edino smrt more rešiti iz neprijetnega položaja. Nekega dne zjutraj je v stanovanju svoje ljubinke zavil precejšnjo količino karbolne kisline. Ko se je Alojzija R. po kratki odsotnosti vrnila domov, je našla mladeniča pod nezavestnega na postelji. Poklicala je na pomoč ljudi, izmed katerih je nekdo obvestil o dogodku rešilno postajo. Na lice mesta prihiteli zdravnik rešilne postaje je skušal izprati zastrupljen žleodec, a ta operacija se mu ni posrečila. Mladenci je bil nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je pa kmalu potem izdihnil. Žalosten epilog nesrečne ljubezni!

Nevaren padec po stopnicah.

Breškico Marijo Kalin, staro 56 let stanujočo v Skednju št. 105, je doletela težka nesreča. Ko se je popoldne mudila po svojih opravkih v hiši št. 34 v ulici S. Nicolò, se ji je spodrsnila na stopnicah, je padla tako nesrečno, da si je zlomila kosti v kolku. Ponesrečenka je dobila prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki jo je dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Tam so jo sprejeli v kirurški oddelki. Zdravniki upajo, da bo okrevala v šestih tednih.

Evropa mora sprejeti "mirovni sistem".

Piše Guglielmo Ferrero.

Cela Evropa je tekom preteklih petih let napenjala možgane, da iznajde, kako je prišlo da je mir slabši kot pa je bila vojna. Kako številne napade se vpirajo na sestavitelje mirovnih pogodb! Kakšne temne motive se jim pripisuje! Jaz pa sem mnenja, da je resnica dosti enostavnejša ter bolj strašna kot pa domneva večina.

Razmere, ustvarjene vsled mirovnih pogodb, postajajo vedno bolj neznosne za zmagalec in premagane, ker so pozabili sestavitelji mirovnih pogodb, da so zmagali v koaliciji, po dolgem konfliktu in v boju proti nasprotniku ki je bil močnejši kot vsak posamezni zmagalec.

Kaj se je zgodilo leta 1871? Nemčija je vzkliknila: Vae victis, — gorje premaganim ter diktirala Franciji mir, ki je rodil sovraštvo ter željo po osveti.

Da odstrani nevarnost, ki je pretela od te ovetožljivosti je uvedel Bismarck dobro oboroženo koalicijo. Ustvaril je trezvezo ter si zagotovil nevtralnost Rusije s pomočjo tajne pogodbe. Nemčija pa je oborožila do zoba.

Ta politika je stala Nemčijo številne žrtve, ki so se končale po štiri in štiridesetih letih s katastrofo. Za celih štiri in štirideset let pa je zagotovila Evropi mir in red, ki bi bil vspricho sedaj prevladujočih razmer naravnost — paradži varnosti. Zakaj? Ker je lahko Nemčija vsled zveze, katero je sklenila, vzdrževala in povečala svojo vojaško silo, kateri se je morala zahvaliti za svojo zmago leta 1871.

Čeprav se je zavedala dejstva, da jo Francija sovraži in da ne prestopa večja svoja oboroževanja, je Nemčija vendar živela v miru, ker se je zavedala svoje premoči, dočim se je Francija navidez udala v neizogibno.

Zgodovina iz leta 1870 se v številnih ozirih danes ponavlja. Leta 1919 je zaoril isti krik: Vae victis! Pogodbe so naložile Nemčiji, Rusiji in Madžarski pogoje, katerim so se ti narodi podvrgli, katerih pa ne sprejmejo.

Francija, Poljska, Čehoslovaška, Rumunska in Jugoslavija ki se boje, da se bo nekega dne skušal poraženi osvoboditi, so se združile v orožju.

Francija se hoče polastiti hegemonije nad Evropo kot jo je imela za časa Ludovika XIV. in Napoleona. Radi tega je posodila malim državam denar za oboroževanja in raditega podpira Malo antanta. To je splošno naziranje v Evropi.

Stvar pa je povsem drugačna. Francija, Poljska in Mala antanta so pričele delati to, kar je delal Bismarck leta 1870. Koalicije naj bi zagotovile večni status quo, namreč mir, uvaževanje pogodb in sadove zmag.

Časi Ludovika XIV. in Napoleona so za vedno minuli. Naen francoske politike ni hegemonija, pač pa varnost.

Kakšen pa je uspeh te politike? To je glavna točka. Če se bo zgodovina leta 1870 ponovila se bo ponovila z eno razliko, ki pa bo usodepoina za zmagalec. Francija proti kateri je stvoril Bismarck svojo koalicijo ter oborožil Nemčijo, je bila močna država, ki se je hitro opomogla od svojega poraza ter je vsled tega predstavljala resno nevarnost, čeprav je bila nekoliko slabša. S pomočjo koalicijskih in oboroženja pa se je Bismarck posrečilo vepiti v Nemčijo in Evropo v splošnem vero v solidnost reda stvari kot jih je uredila mirovna pogodba, sklenjena v Frankfurtu.

Nemčija, Rusija in Madžarska, proti katerim so stvorile manjše države koalicijo, so danes ruinirane, osamljene ter več ali manj razorožene. Vzdvišeno nad vsak dvom je, da ne morejo te države v sedanjem trenutku ničesar storiti, Nemčija prav tako malo kot Rusija.

Kljub temu pa se neprestano veča nemir zmagalec, čimbolj propadajo Nemčija, Rusija in Madžarska.

Vsako leto povečajo zmagoslavne države svoja oboroževanja in vsaki šest mesecev iznajdejo novo diplomatično kombinacijo, da ojačijo svojo moč. V zadnjem času se govori celo o zvezi med Jugoslavijo in Italijo. Kljub temu pa raste z vsakim dnem nemir.

Nemčija je veliko strašilo za vse te zmagovite države. Čim slabša postaja, tem večji strah zavdaja. Iz globin prepada, v katerega so jo strmoglavili zmagalci, ji je treba le zarožljati z verigami, v katere je vkljenjena, da navda s paničnim strahom Francijo in njene zaveznice, ki so že na robu bankerota vsled neprestanega oboroževanja.

Nobenega sličnega paradoksa ne zaznamuje zgodovina in to je tudi ključ k celemu evropskemu položaju.

Možje leta 1919 niso razumeli tega, kar so razumeli možje leta 1815. Zakaj je pustila zmagoslavna koalicijska leta 1814 Francijo v posesti vsega, kar je bilo njena last? Zakaj se je vzdržala ponižujočih pogojev ter respektirala v bistvu in obliki pravice Francije kot velike sile, enake zmagalec?

Ker je bila Francija močnejša kot vsaka posamezna sila v koaliciji in ker bi ne bil mir pristen ter vedno v nevarnosti, če bi mu manjkalo odebrenja vsaj večine Francije.

Možje leta 1919 pa so postopali povsem drugače. Diktirali so mir, ne da bi se brigali za privoljenje premaganih. Nemčija, čeprav je danes uničena in ohromela, je potencialno še vedno močnejša kot vse države koalicijske in tudi močnejša kot Francija, ker je bolj obljubena. Rusija, čeprav je danes paralizirana, razpolaga vendar z veliko rezervo moške sile. Zgodilo se je to, kar sem videl vnaprej leta 1919, ko so bili vsi prepojeni z najbolj bedastim optimizmom. Evropa živi v večnem strahu. Niti razoroženje, niti uničenje premaganih je ni moglo pomiriti.

Med dvema državama neenake sile ne obstaja za slabšega nobeno resno jamstvo, razen namena močnejšega, da ne bo zlorabil svoje sile. Nobeno jamstvo materialne vrste, niti razoroženje, ne more pomiriti slabše države dokler ostane živa močnejša država, tudi če je razorožena, kajti nikdo ne ve, če ne bo našel premagani prihodnji dan orožja. Nadkriljevanje od danes, ki je mogoče le potencialno, bo mogoče postalo jutri uspešno in učinkovito.

Nemčija, Rusija in Madžarska so se danes podvrgle radi začasne večje sile zmagalec, vendar pa niso sprejele resignirano teritorijalnih žrtve, katere so morale doprimesti in tudi ne ponižanj, katere so jim naložile mirovne pogodbe. Vsi vedo, da bi premagani raztrgali z mečem vse mirovne pogodbe, če bi mogli. Cesar ne morejo storiti danes, store lahko jutri.

Ali more kak francoski ali drugi državnik prevzeti odgovornost za izjavo, da ni nobene nevarnosti za prihodnjih deset ali petnajst let? Ker je ravno Nemčija potencialno močnejša kot Francija, se lahko z vsakim dnem zmanjša superiornost, katero za trenutek uživa Francija. Nobenega sredstva ni, s katerim bi si Francija zagovarjala varnost pred groznim presečenjem, ki bo mogoče prišlo jutri ali v bližnji bodočnosti.

To je enostavna resnica in zaman zapira oči ter je noče videti.

Običaji in navade v Beli Hiši.

Etiketa, ki je vladala ob času George Washingtona, se je od onega časa naprej le malo izpremenila. — Kako je sprejemal prvi predsednik svoje obiskovalce.

Bela hiša ... Nobeno drugo poslopje v celi deželi nima za Amerikance toliko zanimivosti in intimnega pomena kot Bela hiša v Washingtonu. Iz vsake države v Uniji romajo vsako leto tisoči in tisoči proti Beli hiši, ki je nekaka Meška državljanov te dežele ter tudi nešteti tujeji iz vseh dežela sveta, ki obiščejo vsako leto bivališče prvega državljana največje republike sveta.

Zanimanje naroda za Belo hišo je povsem različno od zanimanja za Kapitol. Na poslopje Kapitola zre vakdo z nekim obudovanjem in strahom, kajti tam se rešuje zadeve, ki se tičejo cele dežele in ker deluje tam najvišje zakonodajno zastopstvo. Lahko bi rekli: — Kapitol zanima razum, glavno, Bela hiša pa srce, kajti tam je narodno ognjišče krog katerega se zbirajo člani prve družine v deželi. Odkar je bila Bela hiša pred 123 leti pod predsedništvom John Adamsa, prvič otvorjena za občinstvo, se je vdeleževal narod dežele vsega, kar se je pripetilo tam, čital z zanimanjem o veseilih in žalostnih dogodkih, o rojstvih in porokah ter o ženskah, ki so postale za kratek čas prebivalke Bele hiše.

Menda je splošno znano, kako je prišla Bela hiša do svojega imena. Glede izvora tega imena obstajata dve verziji. Soglasno s prvo je imenoval George Washington hišo tako na čast svoji ženi ki je bila rojena v neki beli hiši in sicer leta 1796, ko se je poročil, za katero je bil položen temeljni kamen leta 1792, šele gradilo.

Druga verzija pa pravi, da se je imenovalo hišo, v kateri je stalno predsednik. Palača, a močno, profinonarhično javno mnenje ni odobravalo tega naslova in potem ko so Angličani leta 1814 vpepelili "Palačo", so obžagne zunanje stene pobelili in na ta način je dobilo poslopje ime, kot ga nosi še danes ter je postalo znano po celem svetu.

Prav kot so na knežjih dvorih starega sveta predpisane gotove forme in gotova pravila, katerih se mora vsakdo strogo držati in ki se niso izpremenila v teka stotletij ali le zelo malo, tako najdemo tudi v Beli hiši gotove predpise etikete, katerih se je treba strogo držati in tudi ti predpisi ne izvirajo iz novejšega časa.

Bil je George Washington sam, ki je spoznal potrebo načrta za reguliranje etikete pri zabavah, banketih, sprejemih in tako dalje. Da reši ta problem zase in svoje naslednike, je stopil v stik z Aleksandrom Hamiltonom, prvim tajnikom zakladniškega urada. Posledica tega je bil načrt "Pravil za postopanje". Teh pravil se je z gotovimi izpremembami, ki so postale potrebne vsled novih časov, držal še vsak predsednik ter so naslednja:

1. — Predsednik ima vsaki teden jutranji sprejem, za katerega se določi čas, kdaj bo nastopil predsednik. Obiskovalci morajo biti navzoči pred tem časom. Predsednik se mudi pol ure, tekom katerega časa se razgovarja na kratko z različnimi osebami, ki vzbude njegovo pozornost, glede različnih stvari. Po pretoku pol ure izgine predsednik. Neobhodno potrebno je, da poseben uradnik predstavi dotičnega. Nobenega obiska se ne vrne.

2. — Predsednik ne sprejme nikakih povabil ter priredi le dvakrat ali štirikrat v letu oficijelne zabave v proslavo važnih dogodkov revolucije. Če se priredi le dve zabavi, naj imata prednost dan Priglasjenja neodvisnosti in dan inavguracije predsednika. Če se priredi štiri, naj se doda dan sklenitve zveze s Francijo ter deštinitivnega sklepa miru z Anglijo. Le člani obeh zakonodajnih zbornic, najvišji uradniki vlade, zastopniki inozemstva in drugi odlični tujeji na bodo povabljeni. Na dan sprejemov povabi lahko

predsednik tega ali onega na družinsko kosilo ali večerjo. Ne sme se povabiti več kot šest ali osem oseb in v glavnem le člane zakonodajne ter druge vladne osebe. Predsednik ne sme nikdar dolgo ostati pri mizi.

Zanimiva je tudi neka tradicija družabnih običajev v stanovanju predsednika tekom njegovega bivanja v Philadelphiji. Sprejemal je vsaki drugi torek med tretjo in četrto uro popoldne obiske ter želel, naj se ga obišče le kot predsednika Združenih držav, ne pa radi njega samega.

Ni pa ga mogel poljubno obiskati ta ali oni, pač pa je zahteval naj vsakega obiskovalca predstaviti njegov tajnik ali kak gospod, katerega je sam dobro poznal. Stanoval je na južni strani Chestnut ceste, malo pod 6. etazo. Kot sprejemni prostor je služila obednica v zadnjem delu hiše, ki je bila nekako pet in dvajset čevljev dolga ter vodila na vrt. Žena Washingtona je sprejemala svoje obiske v dveh sobah v drugem nadstropju hiše.

Ob treh ali četrh ure pozneje so odvedli obiskovalce v sobo, so zagledali visoko, močno postavlo Washingtona, oblečenega v črni žamet ter s friziranimi in napudranimi lasmi, katere je držala zadaj skupaj majhna svilen vrčica. Nosil je rjane rokavice ter držal v eni roki klubok s kokardo.

Njegove hlače so bile kratke in na levi strani je bil viden moč. Stal je vedno pred kaminom, z obrazom obrujenim proti vratom, skozi katere so prihli gostje. Obiskovalce so privedli k njemu in zahteval je, da se njih imena glasno in razločno izgovori, da jih je razumel. Washington je imel neobčajni dar zapomniti si za trajno imena ljudi v zvezi z njih delovanjem in če mu je bil vsled tega predstavljen kdo drugič, se je takoj spomnil njegovega imena. Sprejel je obiskovalca z dostojanstvenim poklonom, pri čemur je držal roki tako, da je obiskovalce takoj zapazil, da mu predsednik noče stisniti roke. Rok ni stiskal nikomur, niti najbolj intimnim prijateljem, ker ni hotel delati nikake razlike med ljudmi.

Ko so prišli obiskovalci v sobo, so tvorili krog in petnajst minut po tretji uri so zaprli vrata in krog je bil zaključen za dotični dan. Washington je pričel nato na čestnem koncu, se obrnil na vsakega, ga poklical z imenom ter govoril z njim par besed. Ko je dovršil to delo, se je zopet postavil pred kamin in obiskovalci so se mu posamič približali, se priklonili, nakar so se umakali. Ob štirikih popoldne je bilo te ceremonije konec.

Ob večerih, ko je sprejemala žena Washingtona obiske, se on sam ni smatral obiskanim. Nastopal je kot privatni hišni gospodar ter bil tudi temu primerno oblačen. Ni imel niti kluboka, niti meča, se kretal neprisljčno med gosti ter se spustil sampa'an s tem ali onim v pogovor.

Na ta način je položil Washington temelj etiketi, kot prevladuje še danes v Beli hiši.

"Circolo di lettura" v Sežani. Fašistovska čitalnica "Circolo di lettura" je imela te dni svoj občni zbor. Naglašalo se je, da si je društvo pridobilo v kratkem času simpatije sezanskega prebivalstva in da vrši vrlo dobro svojo nalogo, to je zblizevanje domačinov z Italijo. V novi odbor so bili izvoljeni: Albanese, postaje načelnik kot predsednik, crožniški poročnik Ortona podpredsednik, tajnik Franc Bekar; drugi odborniki so: Benvenuti, poštni predstojnik, dr. Circolo, okraj. zdravnik, dr. De Sigoreo, fašistovski tajnik in občinski tajnik inž. Dolone, Jogan Veko, trgovec in Fr. Ullaga, okrajni sodnik. Društvo hoče tekom leta prirediti razne veselice, ki bodo služile pobratimstvu med prebivalstvom na fašistovskem temelju.

Od avstrijskega grofa do ameriškega milijonarja.

Nič ni novega na svetu in vendar je vse kar se zgodi sproti, zopet novo. Ljudje varamo sami sebe in proglašamo staro za novo, čeprav ni novo.

Dunaj je bil, dokler so rezidirali v Schoenbrunn Habsburžani, mesto pustolovskih dvorjanov. Od časa do časa je prišel na dan kakšen ljubaven roman, poln senzacij. Najdvojvode in nadvojvodinje, prince in prince, grofi in baronice so delali sive lase staremu Francu Jožefu, ki je kakor Cerberus prežal na škandale v svoji bližini. Na koncu pa vsa njegova briga za red ni zalegla mnogo. Avantire so se navadno končavale s škandali in dvorni intriganti so imeli mnogo posla, da so zamašili usta besedičnim blebetačem.

Ko so bili Habsburžani izgnani z Dunaja, so se škandalne afere v aristokratskih krogih za nekaj časa polegale. Toda narava je kakor hudob: kogar se loti, ga poljubi, če je človek ne premaga. In v največjih slučajih se primeri, da postanemo ljudje žrtve svojih strasti. Kdor je na krivi poti, konča nesrečno pa naj si ga še tako odvračamo od pogubonosnih posledic, ki se mu ohetajo.

Pred vojno je živel na Dunaju grof Sabn-Hogsstratten. Bil je iz aristokratske robine; po postavitvi lep in vtekel; po vedenju sodeč, civiliziran; hodil je dobro oblečen parfimiran, kadar je bilo treba tudi — našminkan. Bil je takorekoč ogledalo najnovejše mode. Ker je bil vjalen, se je z lahko roko uvedel v vsako družbo. Tam se je seznanjal z damami in damicami, katerim je neusmiljeno parjal čuteča sreča. Pa je prišla vojna in zabav gospoda grofa na cesarskem Dunaju je bilo konec. Lepi Lojzek je moral obleči sivo uniformo. Šel je na fronto. Veselo je živel tudi na bojišču. Saj je bila vina in ženski posod dovolj. Seveda vojvodinj, grofic, baronice in podobnih plemenitašinj tam kaj ni bilo. Nadomestovali pa so jih lepi spomini na prežite dneve ter nade na prihodnost ki bo še lepša od preteklosti. Gospod poročnik si je zaželel skorajšnjega konca vojne, da bi se moral kmalu vrniti v svoj civilni grofovski stan ...

Vojna je končala monarhija je razpadla. Iz grofa je postal grofič, iz grofiča lačen ptič. Preplašen se je lepi Lojzek oziral okoli sebe po svetu in iskal drobinice ljubezni. Sprva je preživljal težke čase. Denar je izgubljal vrednost. Nad Avstrijo, posebno še nad Dunaj so prišli hudi dnevi. Bila je lakota, pomanjkanje, bolezen ... Krona je postala ime brez zvoka. Grofič se je pobit potikal po beznicah, kajti za restavranje in kavarne ni imel dovolj denarja. Naenkrat pa se je nekaj izpremenilo. Na vlado je prišel prelat Seipel in je začel zdraviti finance. V doglednem času jih je ozdravil. In tako so nastopili za grofiča zopet grofovski časi.

Seznanil se je z neko bogato prusko grofice. Ženska je iskala močja. K sreči je imela pod palcem mnogo denarja, s katerim je našla ženina v osebi lepega Lojzka. Dogovarjanje za poroko ni trajalo dolgo. V par tednih sta bila Prusinja in Lojzek mož in žena. Toda odpeli so se med njima kmalu temni prepadi. Lepi Lojzek je ljubil svojo ženo samo tako dolgo, da je pognal ves njen denar. Potem se je dal ločiti. Pohajkoval je zopet po kavarnah, zabaviščih in barih in iskal nove zveze. Sreča mu pje bila mila. Našel jo je. Ženska je bila sicer židovka, toda lepemu Lojzku ni bilo do vere temveč do nevere. In se je poročil drugič. Sedem tednov je živel z bogato židovko, a ker je medenih tednov po število samo šest, se je grof dal zopet ločiti. Bil je vnovič brez sredstev. In v tretji se mu je nasmehnila sreča. Neka kinematografska družba je lepega Lojzka aganzirala za filmsko produkcijo. Odtela mu je lepe denarce in tako je začel Lojzek svoje pot-križem sveta. Nešteti poročeni in ženani,

Novi voditelji Anglije.

Novi delavski kabinet je po svoji sestavi karakterističen za stranko, ki je politikom še vedno nekako zagonetna. Iz pravega delavstva je izšlo od 20 ministrov samo 9 in od teh jih je doslej delovalo 7 kot delavski uradniki V kabinet so vstopili trije člani gornje zbornice, izmed katerih sta dva iz visoko konservativnih krogov. Pet novih ministrov je vzrastlo v solidnih razmerah meščanske nadplasti. V kabinetu je tudi en general in en polkovnik. Ni pa se čuditi, da je pacifist MacDonald sprejel v svoj kabinet dva oficirja, kajti dobijo se morže baš v vojaškem stanu, ki dames z vsi močjo delajo za varstvo miru, baš ker so prebili na fronti ves dolgi vojni čas in pretrpeli vse vojne grozote. Zanimiva je tudi "narodnost" novih ministrov. Prevladujejo Skoti, ne sicer po številu (so samo štirje), ampak po vplivu. Kajti poleg novega ministrskega predsednika je s severa tudi notranji minister Henderson, ki ima v poslanski zbornici tudi dva svoja sinova. Irskega pokolenja sta Clynese in Walsy keltskega rodu je kolonialni tajnik J. H. Thomas. Ramsay MacDonald, ki je danes 57 let star, tvori po svojem rojstvu in svoji omiki prehod med obeh skupinama svojih ministrov. MacDonald je rojen iz revne delavske družine in je po večini samouk. Ker je bil deček zelo nadarjen, so mislili doma, da postane med škotskimi ribiči učitelj ali ta poklic mu ni nič ugajal, zato je šel kakor hitro je mogel, v London, kjer je stopil v službo v neki veliki trgovini. Od tam ga je vzel neki liberalni poslanec za svojega tajnika in ga je uvedel v politiko. MacDonald se je pričel gibati v krogu socialističnih idej in je "neodvisni delavski stranki" bil kmalu izvoljen za tajnika. Nepristano se je izobraževal in bil vsestransko delaven, zato je pa tudi zgodaj kandidiral, ali brez uspeha. Takrat je prispel v volilno blagajno mladega Skota velik finančni dar iz roke neke nezname dame, za katero pa je MacDonald kmalu izvedel. Bila je to hči spoštovanega učenjaka, Miss Margaret Ethel Gladstone. Seznanil se je z njo in znanju je sledila poroka, živela sta srečno in rotila mu je pet otrok. Umrla je pred 15 leti. Zbog njenega karitativnega delovanja in zavzemanja socialno in pravno izboljšanje ženske so ji postavili v Londonu spomenik. MacDonald je bil v spodnji zbornici od leta 1906 do 1918. Bil je vedno zastopnik pacifistične misli, katero je branil tudi, ko je večina delavske stranke stopila na stališče, da treba vse ljudske sile postaviti v vojno službovanje. Zbog svoje pacifistične smeri pri volitvah 1918 ni prodril. Izvoljen je bil zopet leta 1922 in sprejel je zajedno vlogo voditelja opozicije. MacDonald pozna skoro vse evropske dežele in vse večje prekmorske dele angleške države, katere je prepotoval. Hvali se na njem razumno in previdno, mirno delovanje.

Novi finančni minister (zakladni kanceler) Filip Snowden je rojen leta 1864. On je veljal za velikega teoretika angleškega socializma. Edini Anglež med pravimi voditelji laborske stranke. Bil je uradni državne davčne uprave, in je jedna najboljših glav v novem kabinetu in velja za točnega poznavalca angleškega finančnega ustroja. Njegova žena je delovala publicistično in se je po svojem potovanju iz Rusije izrekla za odločno proti boljševizmu. Vprašanje pa je, če bo mogel ta mož, ki je od svoje mladosti telesno težko pohabljen, vzdržati vse zahteve svojega nelahkega urada.

Novi trgovski minister Sidney Webb je rojen 1859, znan je po svojih narodno-gospodarskih publikacijah. Tudi Webb je bil uradnik pa v kolonialnem uradu, kljub svojemu uspešnemu delovanju ni prišel nad čim poduradnika. Deloval je zelo plodonosno za popularizacijo socialističnih misli in temeljiti so njegovi spisi o problemih upravnega prava.

John Robert Clynes je rojen leta 1869 kot sin revnih staršev. Deset let je deloval v neki predljudi, organiziral delavce. Od leta 1916 je član spodnje zbornice.

Arthur Henderson je sprejel odgovorno mesto notranjega ministrstva. Bil je že v Lloyd George-vev kabinetu in naučni minister pod Asquithom. Henderson je bil prvotno livar in se je zgodaj odlikoval v delavskem gibanju.

Markantna osebnost je novi kolonialni minister Thomas, rojen leta 1878. On je bil železniški strojevodja in potem voditelj železniške organizacije.

devicam in bivšim devicam je zadiral trn ljubezni v srce, saj je znal tako lepo koketirati z vsemi!

Film je prišel iz Evrope v meriko in naključno se je, da ga je videla hči milijonarja Rogersa. Odpeljala se je v Evropo in poiskala na Dunaju svoj ideal. Našel se je tudi duhovnik, ki je za denar opravil poročni obred. Mladici par je živel brezskrbno, kakor roba v vodi. Saj je imel na razpolago menice bogatega Rogersa, s katerimi je lahko dvigal poljubne svote denarja. Toda vsaka sreča je za eno nesrečo. Miljonar v Ameriki je doznal za pustolovščino svoje hčere, obvestil je dunajsko policijo o zlorabah in Lojzek se je ujel v nastavljeno past. Na podlagi prvih dveh ločitev od žene je bil lepi Lojzek razkrinkan kot brezdušen slepar, ki se ženi na denar in ne radi ljubezni.

Nesreča pri delu.

48letnemu delavcu Rud. Majniku, stanujočemu v Škednju štev. 680, je pri delu v žrvarnici Stabilimento "Teinico Triestino pri Sv. Andreju padel na levo nogo težak železni drog ter ga precej hudo pobil. Ponesečenee je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta; nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Dolžina ženskega lasu.

Statistika se je potrudila in izračunala, da ima temnolasa žena na glavi okrog 70 km las, dočim jih imajo plavalaske navadno 2-krat toliko. Zato pa je temen las močnejši in vztrajnejši nego plav, kajti vzdrži 113 g, dočim se svetel las pretrga že pri 68 g.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York

Zagonetno, toda resnično.

Povest o odvetniku Latham.

I.

Nekako trideset let je tega, ko je vzbudilo v New Yorku veliko pozornost dejstvo da je na skrivnostni način in brez sledu izginil eden najbolj znanih kriminalnih odvetnikov v mestu. Po kratkem času pa so tudi zadevo uvrstili med druge nerešene zagonetke hitro pozabljivega velikomestnega življenja. Prijatelji izginulega so se obrnili na policijo, ki je navidezno uvedla preiskavo, a tudi ta preiskava je bila kmalu zopet ustavljena in nato ni skoro nikdo več govoril o celi zadevi.

Stari Newyorčani se gotovo še spominjajo tega slučaja in osebe, ki nastopajo v tej povesti hoče mo označiti z drugimi imeni kot so jih v resnici nosile. Odvetniku bodemo imenovali Davita Latham, — čeprav se je v resnici drugače pisal.

Latham je bil eden onih kriminalnih odvetnikov in zagovornikov, ki so dosegli v svojem poklicu velike uspehe, čeprav jim ni lastna nobena posebna modrost v pravnih zadevah. Latham je bil zvižaven in vedno pripravljen na odgovor, izvrsten govornik, ki je znal izkoristiti vse presodke in slabosti porotnikov. Posluševal se je celo nedovoljenih sredstev, kot podkupovanja in uplavljanja, ter imel obsirna znanstva v dolenjem svetu. Govorilo se je celo, da je včasih preecel del plena gotovih zločinov, za katere je nastopal kot zagovornik, pot v njegove prostore žepo. V marsikaterem oziru je bil njegov slučaj sličen slučaju Hummela in Dan O. Reillyja. Malo predno je izginil, je umrl njegov najboljši politični začetnik in Latham je baje začel v finančne težkoče. To dejstvo pa je bilo znano le njegovim najbolj intimnim prijateljem.

Obstajala je možnost, da ga je spravil s poti kak razkazne njegov bližnji ali da je nepričakovano zapustil mesto, da se izogne svojim upnikom ter posledicam dvomljivih transakcij in o tej strani cele zadeve se je dosti razpravljalo in ugibalo. Javnost pa ni nikdar izvedela, kaj se je v resnici zgodilo. Skriti v arhivih krajnega pravnikištvja leže akti, ki pripovedujejo povest približno tako, kot jo bomo skušali navesti v naslednjem . . .

Bert Wilkinson, poročevalec nekega angleškega lista, je nekega dne naprosil za dovoljenje, da sme vprašati okrajnega pravnika za svet v neki važni osebni zadevi. Pripovedoval mu je, da ima dosti vzroka za domnevanje, da se namerava vprizoriti atentat na neko damo, za katero se on, Wilkinson zanima, ter je prosil okrajnega pravnika, naj prepriča izvršenje zarote.

Wilkinson je rekel, da se je v nekem penzionatu v gorenjem delu mesta, kjer je stanoval, seznanil z neko lepo in očividno vse časti vredno mlado udovo, kateri je prišel dvoriti. Tudi ona mu je kazala naklonjenost in čeprav ni prišlo do nobene formalne zaroke, sta upala oba, da se bosta kmalu poročila.

Naenkrat pa se je obnašanje dame korenito izpremenilo. Postala je žalostna, otožna in pobita ter izjavila Wilkinsonu, da mora prenehati njuno prijateljstvo. Namignila je, da je zašla v velikanske težkoče. Wilkinson je postal pozoren, ko je videl, da je dobila vdova večkrat obisk nekekega drugega moškega, ki ji je bil očividno zopern in prišel je polagoma do prepričanja, da se je hoče dovesti do dejanja ali odločitve, proti kateri se je borila.

Do takrat je okrajni pravdnik poslušal pripovedovanje v prepričanju, da se tiče stvar srčne zadeve nekega zaljubljenega mladčnika, kateremu on pač ne more pomagati, a ko je rekel Wilkinson, da je dotični moški David Latham, je postal okrajni pravdnik pozoren.

Okrajnemu pravdnikištvu na pravite lahko veliko uslugo, če bi mogli dokazati, da se je lotil Latham kakke neprestavnosti, — je rekel ter predlagal Wilkinsonu, naj napoti damo, da pride k njemu. Wilkinson je obljubil da bo govoril z damo o tej zadevi.

Poteklo je več tednov, ne da bi čul okrajni pravdnik kaj novega v tej zadevi. To mu je bilo žal, kajti Latham je delal že več let oblastim velike težkoče in rade bi se ga enkrat za vselej iznebile. Odvetnik je podkupoval porotnike, bil zapleten v neko zloglasno zaroto, ki se je tikala ločitve zakonca. Kljenti so ga obdoližili tatvine in drugih zločinov, a nikdar ni posrečilo dobiti proti njemu zadostne dokaze, da se predloži njegov slučaj veleporotnikom.

Ograjni pravdnik se je že sprjaznil z misljo da zopet ne bo mogel Latham do živga, ko je naenkrat prišel Wilkinson v spremstvu izvanredno lepe dame, stare kakih pet in dvajset let, katero je predstavil kot "Mrs. Williams". Bila je srednje postave, ime la rjave lase, modre oči in lepo, prozorno kožo. Na prvi pogled je lahko vsakdo videl, da je to fino izobražena dama.

Nato je pričel pripovedovati Wilkinson, kako je "Mrs. Williams" slučajno zašla v krepelj Latham, ker si ni znaal pomagati. Pripravljena pa je bila obiskati okrajnega pravnika, da pod pogojem, da bodo stala njena sporočila strogo tajna, če ne ba mogoče ničesar vprizoriti proti Lathamu. Okrajni pravdnik ji je obljubil vse mogoče varstvo, če bi mogla dobiti zadostni obteževalni material proti odvetniku.

Okrajni pravdnik je bil nemalo presenečen, ko mu je Mrs. Williams nato razkrila, da je v resnici udova zamrlega Williama Maybrooka, sina splošno znanega in bogatega industrijalca, L. F. Maybrooka, ki se je le deset dni pred svojim sinom poslovil od tega sveta. Nadalje je povedala, da se je tajno poročila z mladim Maybrookom in da je njegov oče umrl ne da bi vedel za skrivni zakon.

Mrs. Maybrook je pripovedovala, da je pred štiri leti zapustila neko znano višjo dekleško šolo. Na nekem plesu se je seznanila z mladim Maybrookom, ki je obiskoval nedaleč od dekleške šole nahajajoče vseučilišče. Pričela sta si dopisovati ter se pogosto sestala nato v New Yorku in Philadelphiji, kjer je stanovala mlada dama pri svoji materi, vdovi. Ljubezenska afera pa je morala ostati tajna in njena mati smela seznaniti se z očetom mladega moža, ker je stari Maybrook sklenil poročiti svojega sina z neko starejšo hčerko svojega partnerja.

Mladi Maybrook je ljubil mlado deklečko iz Philadelphije, a je sovražil deklečko, katero mu je došlo oče za ženo in posledica tega so bili številni burni prizori med očetom in sinom. Mladi mož, ki se je bal razburljivega temperamenta svojega očeta, ni slednjemu ničesar priznal o svoji ljubezni do one druge deklečke ter le izjavjal, da ne more trpeti hčere partnerja in da bi bil nestrčen in bešen, če bi moral stopiti žnjo v zakonsko zvezo.

Vled nezapljivosti in velike pazljivosti starejšega Maybrooka sta morala ostati ljubince pogosto ločena drug od drugega po cele mesece in prišlo je celo tako daleč, da sta nestrpno čakala trenutka, ko bo umrl oče, ki je bil star in bolehen, ki pa se je krčevito oprijemal življenja, da bi na to lahko neovirano živel v svoji sreči.

Nato pa je stari Maybrook v navzočnosti sina uničil testament, soglasno s katerim naj bi dobil njegov sin William dve tretini zapuščine, njegova edina sestra, ki je bila starejša ter poročena s

zelo bogatim možem, pa eno tretino. Izjavil je sinu, da bo določil v novem testamentu, da bo dobi dve tretini zapuščine, če se bo poročil z deklečko, katero mu je izbral on sam. Če tega ne bo storil, bo dobil le dohodke iz četrtine zapuščine ter izgubil delež v trgovini. Če bi se pa poročil s kakko drugo žensko, naj bi dobival le dosmrtno rento v znesku štiri stotih dolarjev na mesec in če bi se hotel boriti proti testamentu, naj bi bil sploh razledičen.

Tedaj pa se je izkazalo, da ni bilo razmerje med mladim Maybrookom ter lepo deklečko iz Philadelphije brez posledice in da bo postala deklečka kmalu mati. Zaljubljenca sta obvestila mater deklečke o celem položaju in le s te zavjo sta pregovorila mater, da ni takoj pohlata k tarem Maybrooku ter mu obrazložila dejanski položaj. Mati deklečke je zavzemala ugodno družabno stališče, a je živela le leta od kapitala dedščine zamrlega moža, v sled česar se je ta kapital vedno bolj krečl. Ko je umrla, je zamutila svoji hčerki le par tisoč dolarjev in ta je živela sedaj od zadnjih par sto dolarjev svoje dedščine po materi.

Mladi Maybrook je sklenil na tajnem poročiti se z ljubljeno deklečko v upanju, da bo mogel pozneje pregovoriti svojega očeta. Spravil jo je v neki penzionat v New Yorku ter šel po duhovnika iz neke sosednje cerkve, a v svoji naglici in razburjenosti je pozabil privedi s seboj priče.

Tako se je zgodilo, da je morala nastopiti kot priča pri poroki gospodinja penzionata, nekak Mrs. MacClosky. Ker pa je bila potrebna nadaljna priča, je predlagala gospodinja, da pokliče svojega pravnega zastopnika, ki je stanoval v bližini. Poklican je bil odvetnik David Latham, da nastopi kot priča pri tajni poroki med Williamom Maybrookom ter mlado damo, ki je sedela sedaj vsa razburjena pred okrajnim pravdnikom.

S tem pa se je pričel tudi tek usode . . .

(Konec prihodnjic.)

Wagner in številka 13.

Navadno trdijo, da so vsi veliki in slavni možje babjevini. Tudi Richard Wagner je trpel na tem, ker je bil mnenja, da je štelo 13 zanj usodno. Do tega je prišel, ker je bil rojen 1813, ker je njegovo ime in priimek štelo 13 črk. Slavni komponist je močno trpel pod to namišljenost, in če je bil povabljen k obedu, kjer je bilo 13 oseb, je bil zmožen vstati in oditi. Kako neutemeljeno se je bal Wagner številke 13, najbolje govore data iz njegovega življenja.

Dne 13. januarja 1879 je bila "Walkuere" prvokrat vprizorjena. 13. aprila 1875 je dokončal partituro "Tannhauser" v Stuttgartu, 13. avgusta 1876 pa prvič opera "Rheingold" v Bayruthu. V Wiesbadenu so prvič videli "Tannhauser" 13. novembra 1852. Dne 13. decembra 1874 je bila pa natismjena partitura "Siegfried".

Liter mleka stane na Dunaju 5060 avstr. kron, hleb kruha (1 1/4 kg) pa 6700 kron.

VABILO NA PLESNO VESELICO,

katero priredi Kranjsko-Slovenski Dom v Braddocku, Pa., v soboto 23. februarja v domu na 9. cesti in Talbot Ave. št. 1-21, na vogalu, kjer je vsakega lahko najti. Na to prvo veselico v korist našega Slovenskega Doma so vabljeni vsi tukajšnji Slovenci, kakor tudi Hrvati. Tudi Slovenci iz Pittsburgha vabimo, ako se jim je mogoče udeležiti tega našega lepega večera. Vendar enkrat smo srečno dosegli, da se bomo imeli zanaprej kam zatekati. Tisti ki se udeležijo tega našega lepega večera, se ne lodo kesati. Povem vam, da bomo tudi mesecne klobase trgali. Priporočal bi g. Franku Zafranu, da bi jih bolj osušil kot pre malo, da ga bomo lažje cukali. Vstopnina prosta za vsakega. Ne zamudite te lepe prilike. Vse bo tako, kot tukaj omenjeno. Nasvidenje 23. februarja v Slov. Domu!

Martin Hudal, predsednik.

Ugleden slovaški župnik o patru Kazimirju.

Ugleden slovaški župnik A. E. Komára je v "Glasu Slovaske Katol. Jed." pod naslovom "Potrebujemo red — kateri?" objavil naslednji zanimiv članek:

Dobili smo eno številko "Listy sv. Františka", ki jih izdajajo slovenski frančiškani ne-Slovaki. Tisk je čist, papir bel, slovščina napačna, obseg neskladljiv in namen: hvalospjevi "Očeta Kazimirja". Človek bi skoraj takoj veroval, da oče Kazimir hoče postati družbeni Slovakov.

Vsak nov bojevnik je nam dobrodošel. Toda "Listy sv. Františka" ne moremo smatrati za bojevnik, ker se vsiljuje rešene Slovaske reševati. Mi Slovaki smo počeli trnjevo pot in zavžili grenkosti dneva; naši ljudje, naši sivi lasje in naše zdravje so priča našega dela za narod in cerkev. In tu pride ne-Slovak, vsiljuje se med Slovaske — iz ljubezni do slovaških dolarjev. Sam je priznal, da se kupil furžo, hočejo graditi hrvatsko-slovaški kolegij in z temu potrebujejo slovaška grova. Za tak frančiškanski namen "Listy" med Slovaki prepovedati ne bomo.

V uvodu se piše, da se za "patro Fundeka", da jih je baje Fundek parol, naj bi skrbeli za Slovaske. (Stefan Fundek je bil Slovak, pisatelj in duhovnik, ki je zapuščeval na češki fari v Clevelandu, Ohio, kjer je tudi umrl. Bil je zelo spoštovan tako med Slovaki, kakor tudi med Čehi. Op. urad. G. N.) Fundeka ni že 8 let, in vseh 8 let so potrebovali, da se odločijo, dokler jim ni farma dprla oči, kaj, saj so tudi Slovaki ljubli za zbirke. Najimamo rešenost je iznišljena neresnica da se za zahtev Fundeka prišli k Slovakom. Pise je slučajno temeljito spoznal učitelj pokojnega Fundeka v tej težki z njim je imel, z njim zaupno te stvari prejel. Njegov namen je bil, imeti Slovaske Benediktince, samostojar iz Čehov. Izrazil se je: Mi Slovaki smo šibki, ne moremo imeti tekoče in svetlečih tedov kot bratje Poljaki Mi moramo centralizirati v svojo energijo in svoje živje za en red, da bi vsaj nekaj imeli. Tu sed po Fundekovem mišljenju bi bili Benediktinci, ne pa Frančiškani, tem manj še Frančiškani ne-Slovaki, iz katerega reda se nek kaplan v Zavodu Jednote je bil primoran zaradi nevednosti in Slovakom nič dobrega obetajočih razmer z njihovega reda izstopiti. Da imajo slovaške dijake, je pripisati dejstvu, da so Slovaki počenli narod, tudi brez slovenskih frančiškanov, in njegovi mladeniči gredo tudi tja, kamor, ko bi vedeli, kaj jih pričakuje, ne bi šli.

Oči Slovakov gledajo danes na Salezijance in na Benediktince. Ta zadostuje našemu malemu narodu v Ameriki. Frančiškani ne-Slovaki morajo le oslabiti našo energijo in živje, ali pomagati nam ne morejo, ker niso v stauu. Pšsem odkritostno in odprto, Mi imamo čisto katoliške časopise, "Božské Srdece Ježíša" in "Ave Maria". Iz starega kraja prihaja "Posol Božského Srdeca", "Svätá Rodina", ki jo urejuje sam škof slovaški, "Královna sv. Ruženeva" itd. Vsi ti časopisi komaj da se vzdržé, životarijo. "Božské Srdece Ježíša", naprimer, ima kakih 7 ali 8 tisoč naročnikov in moral bi jih imeti na podlagi svojega obsega vsaj 50 tisoč. Tako je tudi z drugimi. In med te časopise, ki životarijo, se siloma vrine ne-Slovak, ne da bi jim pomagal, ampak da jih še oslabi. Kaj je njemu ležee na Slovaki! Samo da farma in hrvatsko-slovenski kolegij Slovaki izplačati pomagajo! To se ne strinja s slovaško cerkveno literaturo, to je izkoristeanje naroda, da bi pomagal izplačati farne — k temu neslovaške. Ljubezen! Rockland Lake je Oče Kazimir iz "ljubezni" zapustil zaradi bolj dobičkonosnejega slovaškega Brooklyna, Brooklyn je pa iz iste frančiškanske "ljubezni" k Slovakom zapustil zaradi večje slovenske naselbine v Chicagu. Na kratko: Prošlost Očeta Kazimirja je, da vse hoče pričeti in v ničem nevdržé. Zaradi te napake mnogi njegovi lastni confratri to njegovo počenjanje obsojajo. To je fakt. Slovaki so bili vedno dobri, kakor tudi sedaj imajo biti dobri za zbirke. Hvala za tako neslovaško frančiškansko ljubezen do katoliških Slovakov! Bodimo odkritostni! Narod po-

trebuje delavcev, ne kvantitativ in kazimirov. Teh imamo dovolj. Pomagajmo uvrstiti to kar je, ne pa na sebični adventurški način oslabovati to, kar so drugi gradili. Najmanj pravice pa imajo in najmanj so peklivani sloma se med Slovaske vtrivajoči Frančiškani ne-Slovaki s tem edim namenom, da bi med njimi napravili zbirke, kot mi je Oče Kazimir česno priznal. Ja je to njih edini namen! Odréštev Slovakov ni odvisna od Frančiškanov, temveč se moramo združiti ter pomagati reči slovaških Benediktincov, kjer imamo že mnogo zmnožnih duhovnov in čistih Slovakov. Tem pomagati! Drugače ako homo drobili svoje moči, kot se je ranjki Fundek izrazil, bomo imeli veliko nič!

Pšsem sine ira, toda odkrito. Ko je prišel Oče Kazimir k meni na posvetovanje, tako jaz kot tudi drugi duhovni smo se odlično postavili proti njegovemu koraku, zatrjujé, da tak korak bo posilil podati javnosti vzroke, radi katerih ni "Listy" (sv. Františka) učli počenjanje Frančiškanov, kot ne-Slovakov, zamamjanja med Slovaki ne zaslužio. Sem mogoče. In on je znal, da bom besedi držal! Zato nima pravice se jeziti, ko o tem svoj narod informiram.

Gorvénost Očeta Kazimirja kredivramo, pa tudi obudujamo. Toda njegovo počenjanje je simptom njegove slepe ambicije in tu kakor povsod, tudi tu produciraa brezobzirnost in njene posledice, kar more privesiti le do vrtineca razočaranja ambicioznega duhovduha, kakor tudi onih, ki so njegove ambicije ne-pametno podpirali.

Pametnemu zabodajte. Čitate-lju pa pošiljam poseben pazdrav. Želim njemu, ujej in celi družini blagoslova Božjega Sreča Jezusa-vega!

A. E. Komára,
320 Brooks St.,
Bridgeport, Conn.

Kje se nahaja moj bratrance JOHN TOMŠIČ? Doma je iz Bača pri St. Petru. Prosim čestitrojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, ali pa se sam čita ta oglas, naj se mi sam oglasi na naslov: Vincent Tomšič, Box 343, Buckhannon, W. Va. (20-21) — 2

Neškodljivo sredstvo za odpravo masti.

Veliko ljudi se boji navadnih sredstev za odpravo teže. To je izvanreden način izvanredan, ker je čisto neškodljiv — nič postanja, nič vžebanja. Marmola Prescription Tablets (Marmola Prescription Tablets) so pripravljene v polnem skladu s slavim Marmola Prescription Tablets. Stalno in lahko brez slabih učinkov. Dopolni jih od svojega lekarnarja za en dolar zavzame ali pošljite svoto naravnost na Marmola Company, 684 Garfield Bldg., Detroit, Mich. —ADVT

PRISTNE KRANJSKE KLGBASE

želodec in doma sušeno meso pošiljam širom Amerike od 5 funt. naprej, proti ekspresnem povzetju.

Poskusite enkrat in moj stalni odjemalec boste.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR ČITATELJI.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

POZOR ROJAKI!

Lepo posestvice naprodaj v stari domovini; 10 minut oddaljeno od mesta Celje, Štajersko, obstoječe iz zidane 1 nadstrop. hiše, 2 gospodarskih poslopij, — 6000 m² zemljišča (vrti, njive, travnik in vzorni sadonosnik.) Cena, ca \$1600. Interesentom se nudi izborna prilika da pridejo do prijetnega doma. Več se poizve pri lastniku: JOHN MEDVED, v Ljubljani VII, cesta na Bellevne; 312, Jugoslavija.

Sedaj je lahko nabaviti kakovostne kare.

Sedaj ni več potreba plačevati visokih cen za kakovostni prevoz. Potom inženirstva in tržne uspešnosti je dosegel Chevrolet množinsko produkcijo kakovostnih avtomobilov. Vsled tega se je cena tako znižala, da sedaj prvič vsem stalno-zgrajenim karam glede množine prodaje, Chevrolet ima kakovostne prednosti, kakršne imajo ponavadi le dražji avtomobili.

Dovolj imate vzroka, da ste ponosni na svoj Chevrolet.

Gilj je dosežen.

Cena f. o. b. Flint, Michigan

Superior Roadster \$490

Superior Touring \$435

Superior Coupe \$375

Superior Sedan \$375

Superior 4-Door Coupe \$375

Superior Commercial Chassis \$395

Superior Delivery \$425

Utility Express Chassis \$350

Chevrolet Motor Co., Detroit, Michigan

Division of General Motors Corporation

Ali imate že letošnjo BLAZNIKOVO PRATIKO? Cena samo 20c.

V zalogi tudi MOHORJEVI KOLEDARJI Cena 40c. Ceniki znastonj.

J. ALEŠ, 6223 Glass Avenue, Cleveland, O.

Ne navadne razprodaje — samo dva meseca.

W. Rogers kombinacijska posoda za sladkor z 12 čajnimi žlicami

Dve lepi popolni zavesi za dve okni

Benčina ura z nihalom. Vse za polovico cene

\$6.75

Mi nudimo to nenavadno razprodajo skoraj za polovično ceno—samo tokrat dveh mesecev. W. Rogers srebrna krasna posoda za sladkor—krasne čipkaste zavesne in benčina ura z nihalom. Vse to prodajamo le za dobrička, ker hočemo več prostora za blago, katero smo ravno dobili iz tovarne ter ga moramo takoj spraviti. Ta krasna 4 krat posteljena W. Rogers srebrna posoda za sladkor ima kroz seboj prostora za 12 žlic. Na vrhu ima krasnega izrezanega prička. Vanjo gre dva funta sladkorja. Napravljeno je tako umetniško, da bo okrasila vaš dom ter je bo vsakdo občudoval.

Dve popolni krasni čipkasti zavesi za dve okni, ročno delo v krasnem stilu in uzorcju iz dobrega blaga in jako močno. Če jih obesite na vašo okna, bodo okrasile vsaj vaš dom. One gospodinje, ki so jih že kupile od nas nam pisarjijo zahvalna pisma ter pravijo, da se čudijo njihovi iznajlji in izgledu. Ročna ura z nihalom je jako lepa in uporabna.

Za te predmete bi morali plačati v drugi trgovini najmanj \$15.00; dočim jih dobite od nas tokrat teh dveh mesecev razprodaje za samo \$6.75. Vsaka gospodinja ki želi kaj lepega za svoj dom, naj bi kupila posodo za sladkor, 2 popolni zavesi za dve okni, in mi smo prepričani, da bo ponosna na ta nakup. Prepričani smo, da vam bodo vaši prijatelji navdali, kakor hitro bodo videli. Izkoristite to ponudbo dokler je čas in pošljite z vašim naročilom \$6 v znakah ali srebrom. Ostanek boste plačali ob sprejemu. Zadovoljstvo garantirano ali na denar nazaj. Pišite na:

UNION TRADING CO., 1629 Mitchell St., Dept. 20, Milwaukee, Wis.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLIŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljankega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50

cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

32 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Očiščena.

Angleški spisal Brandis.

Prevel L. F.

(Nadaljevanje.)

Obilni so bili darovi romarjev. Benda pa je použil samo kako pešico surovega riža, druge dani je razdelil med tovariše. Nikdar ni poročila kajla njegovih ustnic. In vendar... Kljub vsem poskusom, pogrezniti se v samo prenišjevanje tega, kar je telesno, je vendar plavala okrog njega ves čas prelestna postava žene, ki ga je bila zapustila. Ne, sree ne pozabi... Človek okostnjak, umazan in ogorel, ni bil v ničemer več podobna bramancu, ki se je bogovem klanjal, ki je čedil in gojil svoje telo, sree pa je bilo v okostnjaku isto kakor v njegovem bramanevem telesu.

Ghaut se imenuje stopnice, ki vodijo v sveto reko Ganges. — Vsak romar, ki pride v Benares, se v njej izkoplje, fakir, ki ostane v Benaresu, se mora vsak dan okopati. Tako je skrbel modra postava, da se ne prepuste ljudje popolnoma nesnagi. Tudi Benda se je vsako jutro kopal v reki in posedel predpokline na ghautih. Strmel je v reko, ne da bi jo videl.

Po nji je plavalo mrtvo truplo, na njem vrane, ki so ga kljuvale. Benda ni videl. Po nji je plaval čoln s pejočimi romarji, Benda ni slišal. On je videl in slišal samo Sakunto.

Ze ni bil več človeku podoban. Ze se je opotekal od slabosti, senca, ki je vzbujala občudovanje. Stotine romarjev se je oziralo nanj in bili so srečni, če so smeli mimo moža svetnika, ki ni nikdar izpregovoril besede.

To muk prepodno življenje je presedalo Bendo. Njegova vera mu je dovoljevala v gotovih sluhajih, da se iznebi telesnih spon. In Benda si je želel raztelesenja. Preskrbel si je dva velika prstena vrča, prevrta je dno ter zamašil luknjo z lesenim zamaškom.

Vrča je privezal na vrvi in vrge vrvi preko rame. Tako mu je vise en vrč po hrbtu in drugi po prsih. Omahaoval je po stopnicah v reko in med obredne molitve. Bilo je ob reki in v reki polno pobožnih Indijev. Z zanimanjem so gledali početi svetega moža. Vedeli so, da se hoče utopiti, nikomu pa ni prišlo na misel, da bi mu branil, saj je hotel izvršiti čin, ki je bil po njih mnenju bogoljuben.

Benda je stopil v reko. Obraz se mu je izpremenil, kakor da je zamaknjen v deveta nebesa. Prezela ga je sladka slutnja miru ki vlada edino izven nas. Počas je šel v reki naprej, z rokami razširjenimi v blaženstvu. Oni, ki se ga gledali, so poskakali z rokami po svojih zlatih prsih, da bi ga vzpodbudili. A Benda ni bilo treba vzpodbude, želja po miru gaje gnala s silno močjo v sredino reke. — Ko mu je dosegla voda vrča, mu je izpodneslo noge. Tedaj je izdri na vrvi privezane zamaške, vrča sta se hitro polnila z vodo.

Benda je izginil v vodi. Globoko zadovoljstvo je zalilo oči pobožnih ljudi. Slava Brami: Še sp na svetu sveti ljudje, ki zanikujejo to, kar je častno, radi večnega, dasi trujejo Evropejci čisto vero Indijev s svojimi umazaninami. Vendar priznava pravi Indijec z vso dušo to vero, živi v nji, umira po njenih nasvetih.

bo sloves svetosti... Kregal se nad vojaki. Ti so ga postavili na breg in njih vodja mu je svetoval: — Če želiš ravno tako zelo h krodilom, pa še enkrat poskusi... Grohotaje so odšli.

In res ni dišala Bendi več smrt v valovih — če hočemo govoriti resnico, je bil še prav zadovoljen z rešitvijo, dasi si tega ni priznal, ampak se je izgovarjal, da nočejo bogovi njegove smrti. Vedel je pa, da pričakujejo Indijci za gotovo, da si poišče smrt v Gangesu.

Fakir, čigar svetost je bila romarjem v vzpodbudo, je izginil iz svetega mesta. Kam? Mamilo ga je s sladkimi upi domov, v kraj nekdanje sreče... Vse zatajevanje ni umorilo tibe nade, da vidi še enkrat Sakunto — in da ji odpašiti.

V Malabaru se je pojavil romasama kost in koža ga je bila, ki je presedala dolge ure pred Bramevim kipom. In ljudje, ki so občudovali njegovo pobožnost, niso vedeli, da je romar samo zato tak negiben, ker vidi, da plava po svetišču najbolj ljubeznivo žensko bitje, niso vedeli, da je med njimi nekdanji bramanev Benda, o katerem je šel glas, da živi v sluhu svetosti v svetem mestu Benaresu.

Benda je poslušal pogovore v kavarnah, po ulicah, pred svetiščem, da bi slišal kaj ljubljeno ime. A nihče ni vzel v misel Sakunto, nikdo ni vedel ničesar o njej.

Dušne muke ubogega Bende s nastale presilne. Razočaranje ga je gnalo iz svetišča v džunglje, kjer si je naredil kolibo iz vej. Bližat se je monsum, čas deževja in viharjev, prišel je in izpremenil roščavo džunglje v tekoče globoko blato. Benda je ležal v blatu, se n'bratil dežja in se ni bal bliska, mlivjih živali. Pokoril je svoje telo, se klanjal bogovom in prosil ozaobljenja, poguma. Ko je nehajno padati moča iz nebes in se je blato osušilo, se je razvil po džunglah bujno krasno življenje rastinstva in živalstva. Prekrasni veliki metulji so obletovali pisane šate velikih orhidej, v zlatu lesketajoči se brošči so se zibali naviseči prašnici gerljane, ptiči vseh barv in glasov so se oglašali v drevoja in grmovja. Ponoči so grzile divje zveri s svojim zateglo-bniženim glasom, nobena pa se ni bližala spokorniku, čigar koščeno telo ni bilo vaba lačnim zverem.

3. Dva spokornika.

Sveti otok Ramiseram slovi v Indiji za kraj, kjer se vsak grešnik lahko očisti svojih grehov, ako se pokloni spokorno skrivnostnemu trojstvu, v katero verujejo pravoverni Indijci. Tukaj, menijo pobožni ljudje, da je postavil sam Brama svoj kip, ko se je vračal od svojega srečnega boja z orjankom Ravanom. Od vseh krajev romajo na sveti otok, da se poklonijo kipu, ki je ogromen, nerodno obdelan, z rdečo prstjo pobarvan kamen.

Sveti otok čuva svečeniška rodbina, oblast se pa ne podeduje od očeta na sina, ker se ne sme glavna rodbina ženiti — brani mu svetost opravila — ampak nečal ali stričnik nasleduje svojemu stricu v častni službi in dobi imenandaram. Dohodki svetišča, ki so bili nekdanj ogromni, so last te svečeniške rodbine.

Neki dan se je ustavila ob svetlih valovih, ki branijo na sveti otok, mlada ženska, slabo oblečena, bosa in vidno utrujena. Gole noge je imela krvave in zatekle, krilni ogrinjalo je bilo raztrgano očetnja. Pač je bila globoka in vroča želja po miru, po odpuščanju, ki te je vabila semkaj, uboga Sakunta... hodila si dneve in noči, brez varstva in pomoči, sledeč tajnemu glasu, ki je šepetal: pojdi v Ramiseram, tam najdeš odpuščanje svojih grehov.

Mlada, lepa romarica se je zgrudila na obrežju in premišljevala svojo preteklost. Spomnila se je z grozo časa, ko se je bila odločila, da prestopi h krivi Mohamedovi veri, spomnila se je, kako jo je pehnila brezobzirnost užaljenega

Kerima brez vsake preskrbe na cesto, spomnila se je, kako je bila naredila peš ono dolgo pot v daljni dom, od katerega jo je bil odvedel Kerim na konju.

Trudna, težka pot! Bodril jo je up, da vidi dragega moža — in da ji mogoče odpusti... Vedela je, da jo loči stroga postava od njega, in vendar, česa vsega ne iznajde sree, da omami pamet... Prišla je bila v Malabar. Pogledati je hotela dom, samo pogledati. Ubogo sree! Kaj je bilo iz tebe, ko si zagledala samo črni pepel in travo, ki je prerastla tramovje? In ob pepelu stari sluga, ki je kriknil groze, ko se mu je bližala: — Ustavi se, nečista, tvoje mesto je odslej med zavrženca paro... Kriknila je bila in vila nežne roke: — Pri Bramu! Povej mi, kje je moj mož?

— Nesrečnica! Ne blati imena svetnikovega! Benda ni več tvoj mož. Za tvoje grehe je šel delat pokoro! Romar, ki je bil v Benaresu, ga je videl, ko se je utopil. Sveti, pošteni mož!

Sakunta se je vrgla na tla, krevčito bitenje je pretresalo njeno telo. Pokoril se je ubogaj njen mož za njene grehe... Mrtev je... Valovi svete reke so izbrisali njegove grehe in so mu odprli pot v večne poljane. In ona, nečista grešnica, ne more za njim, ne more k njemu. Prelomila je zakonsko zvestobo, pogazila je postavo bogov... Nikdar ne sme v pošteno hišo, njeno mesto je na ulici, kjer se bori uboga para za svoj obstanek... Tako lepa, tako krasna, pa tako uboga in zavržena! Stopila je na ulico k ženski iz najnižje kaste in bridko rekla: — Zdaj spadam k vam. Povej mi, kje je zame streha in hrana? — Take grešnice ne bo nihče vzel pod streho, da bi ne priklical Bramove gese nase. Paria smo — toda najslabši paria je boljši kakor bramanka, ki je zavržena radi nezvestobe.

Tako jo je odgnala žena, ki je bila sama prezirana in uboga. Sila je prisilila Sakunto, da je stopila v službo Evropejke. Varovala je otroka, negovala ga z ljubeznijo, ker jo je spominjal na velika deteta. Peričnik, ki je prinášal gospe perilo, jo je posvaril: — Ne trpi zavržene v svoji družini, da se ne mašujejo bogovi nad teboj!

Evropejka se je smejala. Toda kmalu je prišla nesreča: dete je obohelo in umrlo... In užaljena mati je zapodila nesrečno Sakunto. Nihče v Malabaru je ni hotel več v službo. Zapustiti je morala ljubljeno kraj, potovala je daleč v drugo deželo, tam se je priznala zopet k veri svojih očetov in stopila v službo pri nekem kmetu. Teško je bilo kmetiško delo za njeno nežno telo, koža ji je ogorela in se lupila, noge in roke so ji zatekale. Vendar je mamila njena lepota oči, njeno mirno obnašanje je vzbujalo začudenje surovih tovaršic.

Sakunta je hotela zadostiti za svoje grehe, da se snide z dragim rajnikom v deželi blaženih. Zato je mirno trpela zasmehovanje, ko je vestno opravljala molitve in obrede, kakor so zapovedani za bramanke, in so ji oponašale tovaršice, da ji ni potreba opravljati obredov, ki so le za visoke kaste. Ko je bila spravila par rupij skupaj, se je namenila na sveti otok. In zdaj je otok pred njo in sree bije tako burno, kakor da jo čaka na njem sreča odrešenja.

Star ribič je prepeljal zalo romarico preko valov. Smehljaje je odklonil plačilo in ji želel: — Usluži te Brama! S klekajočimi koleni je stopila pod obekano streho svetišča. Zdelo se ji je, da ji grozi mrki kip božanstva. Vsa tresoča se je vrgla na tla pred kipom in je izlila svojo žalost in svoje hrepenenje v gorkih solzah in vzkljkih. Zdelo se ji je, da gleda kip prijazneje nanjo čutila je v sreću glas, ki ji je obetal: Odpušeno ti ho!

Polna neke sladke tolažbe je odhajala iz svetišča. Pogledala je mimogrede spokornika, ki je čepel tu, vse telo je bilo kot ena sama yelika koš, četi vrte, obraz neznan. Ah, te oči! Pogledale so jo iz globokih votlin in polile so jo kakor z živim ognjem...

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Hripavost

in kašelj sta zelo neprijetna simptoma. Da preprečite težje posledice vzemite

Severa's Cough Balsam

ki prinaša zaželeno in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za zimsko meseca.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severov Almanah za leto 1924 je patisnen. Dobe se po vsaki lekarni zdravni, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Saj je to Benda, njen mož! On živi! Umazan, neznan, pogrtan je na vendar ga je spoznalo ljubice sree... Benda! — je zakričala in hotela k njemu. On se je stresel, obraz mu je zaplamltel — skočil je pokone in bežal iz svetišča. Opešano telo pa ni moglo tako hitro, kakor bi rad preplašeni duh.

(Konec prihodnjic.)

DESET LETNO TRPLJENJE OLAJŠANO KONEČNO V DVEH URAH IN SEDAJ ZDRAVA.

Pittsburgh, Pa. — Mrs. Boyer je skoro najrečnejša ženska danes. Povrnita se ji je mladeniška moč, volja in vse, za njeno življenje lakorako, potem ko je bilo za vse izgubljeno. Mrs. Boyer je trpela smrtne bolečine nad deset let in se ves čas zdravila na vse mogoče načine. Rekli so ji, da ima rak, da ima neozdravljivi revmatizem, in zopet, da ima ženske nerodnosti. Pa nobene pomoči od nikoder. Izgubila je celo voljo do življenja do neke mere, ni se več zanimala za družino, niti za otroke, so li bili čisti, ob pravljeni ali ne. Ravno okrog božice je je nekadoma obiskal bratranec, ki je živel v Coloradu nad dvajset let in ko mu je dopovedala vse njene bolečine, je takoj rekel, to ni drugo kot navadna trakuja. Pisal je takoj po zdravilo za odpravo trakuje, in Mrs. Boyer je jo užila tega zdravila, sedaj zdrava. Velikani, trakuja 28 čevljev dolga, je bila v teku nekaj ur odpravljena iz nje. Ni je družine, zadostnejše od tega časa, kot Evropejca, kar se prepričati, da je bila mati resno smrti s tem zdravilom.

Veliko moč, žen in otrok trpi in se zdravijo za razne bolezni med tem ko je njih prava bolezen trakuja. Prava zdravila menja so drobi trakuje in odpadkih. Podobna znamenja so: amonič, slab tek, zguba teže, smrdljivi dihi, rumena koža, bolečine v delih telesa, hrbtu in nogah, plazenja v trebuhu in želodcu, ki se večsah vzdiguje v grlo. Bolnik nima volje do dela in ne za življenje, nobene ambicije in je melanholičen. Zelo se postane večkrat kisel in hrana noče dobi po grlo. Omedlevični napad se tu in tam pojavi valed trakuje. Priporočila se je zelo, da je trakuja zleže v sapnik in zavlada bolnika. Rešite se tega porušila predno vas umori. Naročite si dovolj Laxton zdravila za \$10.48 pri Laxal Med. Co., 135 Lexal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Se danes ker jutri je lahko že prezno. Za zavarovanje zavajajo pošlitate 25c vod.

ROYAL MAIL

po Jugosl. vladi posteljama parobroda preko mad

NEW YORK IN HAMBURG

CHEBOURG IN SOUTHAMPTON

"Ohio" "Ordnua" "Orca" "Orbita"

Ti parniki so novi in moderni v vsakem oziru, najbolj priljubljene potnikom in glasovite radi komodnosti in — KOMFORTA.

Zdrava, tečna in obilna hrana se servira vsem potnikom na belo pokritih mizah. Družine, žene in otroci imajo POSEBNO PAZLIVOST.

Za podrobnosti se obrnite na naše zastopnike v vašem mestu ali na ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 Broadway, New York

VABILO NA IGRO "BABILON"

Vabimo vse rojake in rojakinje v Greater New Yorku in okolici na obilno udležbo igre "Babilon", katere uredilo društvo sv. Franciška v New Yorku v nedeljo dne 24. februarja v dvorani na 62 St. Mark's Place točno ob 5. pgn. Ker je igra jako smešna in ker so uloge v najboljših igralških reka, naj bi n'čela ne izostal ter za misel tega učitka. Po igri prosita zabava. Za d'ber priroček in dobro n'jaha ho preskrbljeno. Za umogobojen obisk se pripravita Društvo sv. Franciška. (X 12-19-21-2)

VABILO NA KONCERT IN PLES

Latenega p'ledi Peršk's Binč v nedeljo dne 24. februarja 1924 v svoji družavni dvorani Johna Lippiga, 101 Ave. A, mod 6. in 7. cesto v New Yorku. Pričetek ob 8. uri popoldne. Vstopnina: prodajniški prispeski. Vabimo vse rojake in rojakinje iz Greater New Yorka in okolice, da se te zabave gotovo udeležite. Na vsak svidenje! Odbor. (21-23-2)

Prva največja slovenska tvrdka

PRISTNIH DOMAČIH KLANJSKIH KLOBAS

PREKAJENEGA MESA.

Razpošiljamo v vse kraje Združenih držav po 30 centov funt.

Ako pošljete denar z naročilom, je pošiljatev poštine prosta. Kdor naroči po poštne povzetju ali C.O.D. mora poštino sam plačati. Pošiljamo od 5 funtov naprej.

AKO LJUBITE DOBRU DELIKATESO, NAROCITE ZA PRAZNIKE.

JOE LESKOVAR

Dept. 4, 610 — 14th Street Racine, Wis.

Kretanje parnikov - Shipping News

23. februarja: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; fongolia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	12. marca: Paris, Havre; America, Cherbourg, Bremen.
27. februarja: Bremen, Havre; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.	15. marca: Aquitania, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.
1. marca: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Antolia, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	20. marca: Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Minn-kahda, Cherbourg in Hamburg.
4. marca: Stuttgart, Bremen.	22. marca: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Saxonia, Cherbourg; Zealand, Cherbourg.
5. marca: Veendam, Boulogne.	26. marca: Bremen, Bremen.
6. marca: Thuringia, Hamburg.	27. marca: Dutlo, Genoa.
8. marca: George Washington, Cherbourg, Bremen; Berengaria, Cherbourg; Colombo, Genoa.	29. marca: La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orca, Cherbourg, Hamburg; Andania, Cherbourg.
11. marca: Pres. Wilson, Trst; Chicago, Havra Canopic, Cherbourg, Hamburg.	2. aprila: Berengaria, Cherbourg.

CUNARD ANCHOR

V Jugoslavijo in 9 dneh.

Vsako soboto odplje eden morskih velikansov

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKE V AMERIKO?	AQUITANIA	45,674 ton
426 JUGOSLOVANOV BO LETOS PRISLO V DEŽELO.	MAURETANIA	30,704 tona
	BERENGARIA	52,022 ton

Naj Cunard proka pomaga vašim rojakom, da dobijo hitro, vizirana ter hitro da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.

Vse potnike spremljata do potnika družinski uradniki brez kakere posebne nega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odpluje iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te tria.

Vozni listki Cunard prve so veljavni za najhitreje parnike na svetu.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Edino direktno splošno odpluje. Dva ritvena vozna znanja.

Presidente Wilson — 11. mar.; 3. maja. Martha Washington — 14. maj; 12. jul. v Dubrovnik ali Trst.

Zelaznica v notranjost zvezna. Nobenih vt. zvez. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOB je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih samoremo dati valed naše dolgoletne iskrušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pripravčamo vedno le prvotratne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki se niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripravljeni bres vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svoja iz starega kraja, naj cam spleče za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 norih priseljencev.

Za potne stroške isplačujejo po nam naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke

Prav vsakdo — kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

RAVNOKAR JE IZŠLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO
82 Cortlandt St.
New York City, N. Y.

Izšel je "Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

RAZPRODAJA!

Imamo v zalogi par sto slovenskih COLUMBIA PLOŠČ po 50c.

Pišite hitro po cenik dokler zaloga ne poide.

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINO SLOVENSKE GOVERČE ZDRAVILNE ŠPESIJALIST ŠKIPNIK BOLEZNI.

Moja stroka je spravljene akutnih in kroničnih bolezn. Jed sem se zdravila nad 22 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vse novega popolnoma razumem in spoznam vaše bozane, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Škaci 25 let sem pridobil posebno skušnje pri ozdravljanju možkih bolezn. Zato se morate popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Na odločanje, ampak pridite simpre. Jem ozdravim zadržujejo kri, maculje in limo po telesu, potomi v ura. Za padanje las, nebolina v kateh, starostno; otebelost; živine in brenani v možganih, letah, žalodcu; rmenico revmatizma; katar; stalo šilo, nadsuha na Uradno ura: V ponedeljek: srede in petek ob 1. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota ob 1. dopoldne do 1. zvečer; v nedeljah in praznikih ob 11. dopoldne do 5. popoldne.

Naš zavod, —

kojega glavni posel je pošiljatev denarja in prejemanje vlog na obresti, ne bavi se samo s tem poslom, kakor bi mnogi mislili.

Pri nas izvršujemo vse javno-notarske posle, kakor: Affidavite, pooblastila, dolžna pisma, pobotnice, kakor tudi druge dokumente v katerem jeziku želite. Za vsa taka dela računamo samo naše lastne stroške. Odnosna navodila dajemo vsakemu brezplačno.

V vseh gori navedenih zadevah poslužite se poznate —

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.